

Nr 2.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1916; given Stockholms slott den 14 januari 1915.

Under åberopande av bilagda utdrag av protokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå riksdagen *dels* medgiva,

att maskinisten vid post- och telegrafverkens fastighet i Sundsvall Johan Petter Forsgren må äga att under sin återstående livstid å postverkets pensionsstat uppbära ett årligt understöd av 265 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, då han efter 1916 års ingång erhåller entledigande från sin befattning i post- och telegrafverkens tjänst,

att för detta poststationsföreståndaren i Färjestaden, nuvarande dispositionsbiträdet vid postkontoret därstädes Johan Fredrik Ljungkrantz må äga att under sin återstående livstid å postverkets pensionsstat uppbära ett årligt understöd av 650 kronor, att, efter 1916 års ingång, utgå från och med månaden näst efter den, under vilken han erhåller entledigande från sin befattning i postverkets tjänst, samt

att eldaren vid centralposthuset i Stockholm Gustaf Gerhard Carlsons änka Anna Sofia Carlsson må äga att från och med år 1915 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, uppbära å postverkets pensionsstat ett årligt understöd av 150 kronor;

dels ock godkänna bifogade förslag till postverkets stat för driftkostnader för år 1916 samt bestämma postverkets anslag till driftkostnader för år 1916, förslagsvis, till 25,035,000 kronor, att utgå direkt av postmedlen.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Oscar von Sydow.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14
januari 1915.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **HAMMARSKJÖLD**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena **WALLENBERG**,
Statsråden: **HASSELROT**,
VON SYDOW,
friherre **BECK-FRIIS**,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet von Sydow anförde:

Den av Kungl. Maj:t och riksdagen fastställda staten för postverkets driftkostnader under år 1915 upptager följande slutsummor:

Avlöningsstaten	kronor 14,051,650: —
Övergångsstaten	» 29,550: —
Pensioner	» 433,840: —
Postbefordran	» 7,142,500: —
Omkostnader	» 2,728,000: —
Oförutsedda utgifter	» 25,000: —
Avkortningar och restitutioner	» 14,460: —
Avsättning till förnyelsefond	» 265,000: —

eller tillhopa kronor 24,690,000: —

I skrivelse den 30 september 1914 har nu generalpoststyrelsen av-
givit förslag till stat för driftkostnader för år 1916. Därvid meddelar
styrelsen till en början, att i anledning av Kungl. Maj:ts anmodan till styrelsen
att, med hänsyn till rådande förhållanden, vid avgivande av förslag be-
träffande anslag att äskas av 1915 års riksdag iakttaga all den spar-

samhet, som lämpligen läte sig göra, styrelsen begränsat utgiftsposterna i så stor utsträckning, som styrelsen ansett skäligt och möjligt.

Härmed övergår jag till redogörelse för styrelsens förslag, därvid jag först har att behandla

A. Avlöningar.

Beträffande anslagen till

1. Generalpoststyrelsen

så äro i 1915 års stat upptagna följande anslagsbelopp:

löner och tjänstgöringspenningar	kronor 432,100: —
ortstillägg och hyresbidrag	» 23,750: —
arvodet åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m. »	60,000: —
	<hr/>
	Summa kronor 515,850: —

Generalpoststyrelsen anför nu i fråga om de särskilda anslagsstaterna följande.

Löner och tjänstgöringspenningar.

Visserligen kommer på grund av intjänta ålderstillägg en del löneförhöjningar att från och med år 1916 utgå till vissa hos generalpoststyrelsen anställda tjänstemän. Men då, å andra sidan, till följd av befordran, omplacering eller avgång bland nuvarande befattningsinnehavare utgifterna för löner och tjänstgöringspenningar åt styrelsens tjänstemän kunna antagas komma att från sagda tid i motsvarande mån minskas, torde, såvitt på förhand kan bedömas, det i 1915 års stat upptagna anslaget till löner och tjänstgöringspenningar för det nuvarande antalet ordinarie personal hos generalpoststyrelsen bliva tillräckligt även för år 1916.

Emellertid har generalpoststyrelsen, av skäl som av styrelsen närmare angivas, ansett sig böra ifrågasätta *inrättande hos styrelsen av ytterligare en revisors- och bokhållarbefattning, två kvinnliga postexpeditörstjänster och tre kvinnliga biträdesbefattningar.*

Sedan stämpelförsäljningsväsendet, genom riksdagens bifall till Kungl. Maj:ts proposition om ny förordning angående stämpelavgiften, från och med år 1915 kommer att överflyttas till postverket, blir det, enligt vad styrelsen meddelar, nödvändigt att å generalpoststyrelsens

Revisor och
bokhållare,
kvinnliga
postexpe-
ditörer.

huvudkassa, som skulle omhänderhava de huvudsakliga bestyren med stämplarna, anställa ökad personal för handläggning av de nya göromål, som sålunda komma att tillföras generalpoststyrelsen.

Härvid erinrar generalpoststyrelsen om vad i detta ämne förekommit. Styrelsen yttrade i sitt den 13 februari 1913 avgivna betänkande över förslag till omläggning av stämpelförsäljningsväsendet:

»Rörande den övriga personal, som skulle erfordras i centralförvaltningen, hava kommitterade framhållit lämpligheten utav, att tjänstepersonalen å statskontorets stämpelkontor överflyttas, i den mån den därtill kan finnas villig, till generalpoststyrelsen för att där fylla samma eller motsvarande uppgifter som förut inom statskontoret. Härmed torde närmast åsyftas de två å statskontorets stämpelkontor anställda kvinnliga stämpelexpeditriser, vilkas avlöning är bestämd till 2,200 kronor för vardera. För tillgodoseende av det sålunda uttalade önskemålet får generalpoststyrelsen tillstyrka, att nämnda två befattningshavare överflyttas till tjänstgöring hos generalpoststyrelsen. Stämpelexpeditrisernas arbete synes generalpoststyrelsen närmast böra jämföras med kvinnliga postexpeditörers, vilka i Stockholm hava en begynnelselönn av 1,500 kronor, samt slutlönn av 2,100 kronor, jämte ortstillägg med 15 procent av den fasta avlöningen, dock högst 225 kronor. Vid eventuell överflyttning till postverket torde de kvinnliga stämpelexpeditriserna böra sättas på ordinarie stat och tilldelas slutlönn såsom postexpeditörer, eller sålunda, med ortstillägget inberäknat, 2,325 kronor årligen för vardera. De skulle sålunda erhålla något högre lön än i statskontoret, men däremot skulle de få sin dagliga tjänstgöringstid, nu 6 timmar, förlängd, i likhet med vad som gäller för postverkets tjänstemän, till 7 timmar dagligen.»

Vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t den 14 mars 1913 anförde departementschefen till statsrådsprotokollet:

»Vad beträffar den under utredningen framförda tanken därpå, att vid genomförandet av den föreslagna omläggningen av stämpelväsendet åtgärd vidtages, varigenom den å statskontorets stämpelexpedition tjänstgörande personalen, i den mån den finnes villig därtill, kunde finna användning vid utförandet av de nya göromål, som i sammanhang med stämpelväsendets omläggning komme att tillföras generalpoststyrelsen, anser jag denna tanke synnerligen värd att beakta såväl av billighets-skäl gentemot nämnda personal som av praktiska hänsyn, då det måste vara till gagn för hithörande göromåls handläggning, att den inom statskontorets stämpelkontor samlade erfarenheten på området varder tillgodogjord. Och jag förutsätter såsom möjligt, att generalpoststyrelsen i sådant avseende skall finna användning icke blott för de två

stämpelexpeditriser, om vilkas eventuella överflyttande till generalpoststyrelsens stämpelexpedition styrelsen uttalat sig, utan även för den övriga personal å statskontorets stämpelexpedition, som på grund av omläggningen skulle bliva utan anställning.»

Från riksdagens sida har i ämnet uttalats följande: »I fråga om omläggningens genomförande har riksdagen icke velat underlåta att uttala sin anslutning till vad det ovan återgivna yttrandet till statsrådsprotokollet den 14 mars 1913 innehåller om önskvärdheten däray, att den å statskontorets stämpelexpedition tjänstgörande personalen, i den mån den kan vara villig därtill, finner användning vid utförandet av de nya göromål, som i sammanhang med stämpelförsäljningsväsendets omläggning komma att tillföras generalpoststyrelsen.»

Generalpoststyrelsen meddelar nu, att styrelsen med anledning av vad sålunda förekommit, ansett sig böra föreslå vidtagande av åtgärder, för att icke blott ovan omförmälda två stämpelexpeditriser utan även den hos statskontoret anställda stämpelkassören må kunna beredas tillfälle att vinna anställning på postverkets stat.

Vad till en början beträffar de två stämpelexpeditriserna, hänvisar generalpoststyrelsen till vad styrelsen i sådant hänseende uttalat i sitt ovan återgivna yttrande av den 13 februari 1913.

I fråga om stämpelkassörens eventuella överflyttning till postverket anför generalpoststyrelsen följande.

För erhållande av en fullt betryggande och dagligen fortlöpande kontroll över kassarörelsen vid postverkets huvudkassa har generalpoststyrelsen funnit lämpligt att från och med den 1 september 1914 där åter anställa den särskilda kassakontrollant, som förut varit placerad till tjänstgöring å huvudkassan, men vilken befattning under de senare åren varit indragen.

Det synes styrelsen särdeles lämpligt att detta uppdrag, som för närvarande anförtratts åt den å medelsbokhållarkontoret tjänstgörande förste postexpeditören, överflyttas till en tjänsteman av revisors- och bokhållargrad.

Denne tjänsteman skulle utöver nämnda kontrollantskap hava till åliggande att närmast under huvudkassaintendenten handhava bestyren med stämpelväsendet.

Givetvis vore det för generalpoststyrelsen av värde att, särskilt innan stämpelväsendet hunnit inordnas i postverket och erfarenhet vunnits om handläggningen av stämpelgöromålen, hava tillgång till den sakkunskap, som stämpelkassören i statskontoret besitter.

I mån av stämpelväsendets utveckling komma givetvis stämpelgöromålen att ökas. Om emellertid, det oaktat, handhavandet av dessa göro-

mål och förenämnda kontrollantskap ej skulle giva den härmed syssel-satte tjänstemannen full dagstjänst, kan hans arbetskraft lämpligen fullt utnyttjas genom att pålägga honom åtskilliga av de räkningsgöromål, som påvåla medelsbokhållaren och för vilkas utförande extra arbetskraft ofta måste tagas i anspråk. Härigenom bleve det möjligt att, om icke undvika så dock undanskjuta den personalökning å medelsbokhållarkontoret, vilken annars inom en närmare tid blir nödvändig.

Stämpelkassören i statskontoret O. F. W. Schnell, som utnämndes till första gradens tjänsteman i statskontoret år 1909, åtnjuter för närvarande såsom stämpelkassör:

i lön och tjänstgöringspenningar	kronor 3,700: —
» ortstillägg	» 300: —
» tilläggsarvode (jämlikt nådigt brev den 14 november 1913).....	» 500: —

eller sammanlagt kronor 4,500: —,

var till kommer 500 kronor i felräkningspenningar. Från 1915 års ingång, då Schnell torde vara berättigad till ålderstillägg, höjes hans lön med 500 kronor.

Därest Schnell befinnes villig att övergå å postverkets stat, då hans dagliga tjänstgöringstid skulle ökas från 6 till 7 timmar, vill det synas generalpoststyrelsen billigt, att han, som därvid skulle förlora felräkningspenningarna, tilldelades tredje lönegraden av den i gällande avlöningsstat för postverket för revisorer och bokhållare upptagna avlöning eller 5,000 kronor, vilken avlöning efter tre år skulle kunna för honom förhöjas till 5,500 kronor under iakttagande av de i avlöningsreglementet gällande allmänna villkor för avlöningsförhöjning.

Generalpoststyrelsen hemställer därför, att i avlöningsstaten för generalpoststyrelsen för år 1916 måtte uppföras ytterligare dels en revisors- och bokhållarbefattning och dels två kvinnliga postexpeditörstjänster.

Genom uppförande, för stämpelväsendets skull, på postverkets stat för år 1916 av förenämnda befattningar blir antalet hos generalpoststyrelsen anställda revisorer och bokhållare inalles 3 och kvinnliga postexpeditörer 22.

Kvinnliga
biträden.

Generalpoststyrelsen meddelar vidare, att å styrelsens avdelning för revision av inrikes postanvisningar uppstått behov av ökning i den nuvarande arbetskraften.

Styrelsen erinrar, att den i sitt den 25 september 1913 avgivna förslag till postverkets stat för driftkostnader för år 1915 på anförda skäl hemställde, att den vid avdelningen anställda personal, som då ut-

gjordes av en revisor, 8 postexpeditörer och 9 kvinnliga biträden på ordinarie stat samt 4 kontorsbiträden och 18 sorteringsbiträden å extra stat, måtte förstärkas med 2 kvinnliga biträden å ordinarie stat. Tillfällig förstärkning har under år 1914 måst anordnas med 3 sorteringsbiträden.

En jämförelse mellan arbetet vid avdelningen under viss tid 1914 mot samma tid år 1913 visar, enligt vad styrelsen meddelar, en avsevärd ökning. Sålunda utgjorde antalet av de vid postanstalterna under tiden januari—juli 1914 inbetalade inrikes postanvisningar ej mindre än 6,057,188 mot 5,523,107 samma tid år 1913, motsvarande en ökning av ungefär 10 procent. Med hänsyn till den successiva stegring, postanvisningsrörelsen tagit, är det att förutse, att jämväl under kommande år en stegring av samma rörelsegren skall vara att förvänta.

Det antal reklamationsärenden, som en så utvecklad rörelse givetvis måste framkalla, är högst väsentligt. Under det att antalet reklamationer för tiden 1 januari—11 september 1913 utgjorde allenast 4,882, hade detta antal motsvarande tid år 1914 stigit till ej mindre än 6,370, således en ökning av omkring 30 procent. Handläggningen av nu ifrågasvarande reklamationsärenden kräver ett omständligt utredningsarbete.

Styrelsen säger sig därför anse, att å avdelningen för revision av inrikes postanvisningar bör från 1916 års ingång anställas ytterligare tre ordinarie kvinnliga biträden.

Generalpoststyrelsen hemställer fördenskull, att antalet dylika biträden, som i avlöningsstaten för styrelsen för år 1915 fastställts till 30, måtte i staten för år 1916 förhöjas till 33.

Emot vad generalpoststyrelsen föreslagit i fråga om inrättande av vissa nya tjänster hos styrelsen har jag intet att erinra. Vad beträffar den föreslagna nya revisors- och bokhållartjänsten samt de två nya kvinnliga postexpeditörstjänsterna, så äro dessa tjänsters inrättande en direkt följd av den beslutade överflyttning till postverket av stämpeluppbörden, som trätt i verkställighet från och med år 1915, och utgör i själva verket endast en överflyttning i enlighet med förut fattade beslut till postverket av motsvarande tjänster hos statskontoret. Generalpoststyrelsens förslag i fråga om de löneklasser, till vilka de sålunda överflyttade tjänstemännen skulle hänföras, synes mig också vara med rätt och billighet överensstämmande. Beträffande de föreslagna nya kvinnliga biträdestjänsterna synas dessa vara av behovet påkallade, även med iakttagande av all nödig sparsamhet.

Departements-
chefen.

Ett bifall till generalpoststyrelsens hemställan om ökning av den hos styrelsen anställda ordinarie personalen kan beräknas föranleda en höjning för år 1916 i det för år 1915 angivna anslaget till löner och

Sammanfatt-
ning.

tjänstgöringspenningar åt styrelsens personal	kronor 432,100: —
med avlöningar till:	
1 revisor och bokhållare	» 5,000: —
2 kvinnliga postexpeditörer	» 4,200: —
3 » biträden, 1,250 kronor till en var	» 3,750: —
	<hr/>
	Summa kronor 445,050: —

Här efteråt intagna tabell visar lönestaten för generalpoststyrelsen åren 1915 och 1916 under förutsättning av bifall till mitt förslag.

År 1915.	År 1916.	Befattningsinnehavare.	1915.		1916.		Ökning år 1916 i förhållande till år 1915. Kronor.	Minskning år 1916 i förhållande till år 1915. Kronor.
			Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.		
1	1	Generalpostdirektören .	13,000	—	13,000	—	—	
4	4	Byråchefer	35,000	48,000	35,500	48,500	500	
1	1	Kamrerare	—	7,000	—	7,000	—	
5	5	Sekreterare	—	33,500	—	34,500	1,000	
1	1	Ombudsman	—	5,500	—	6,000	500	
3	3	Förste aktuarier	—	19,000	—	19,000	—	
2	2	Intendenter	—	13,000	—	13,000	—	
1	1	Aktuarie	—	5,000	—	5,500	500	
1	1	Förrådsförvaltare	—	5,500	—	5,000	—	
7	7	Notarier	—	34,500	—	35,700	1,200	
1	1	Registrator	—	5,000	—	5,000	—	
5	5	Revisorer	—	26,200	—	27,500	1,300	
2	3	Revisorer och bokhål- lare	—	10,500	—	16,000	5,500	
18	18	Förste postexpeditörer, manliga	—	68,200	—	64,500	—	
13	13	Postexpeditörer, man- liga	—	40,400	—	36,600	—	
20	22	Postexpeditörer, kvinn- liga	—	36,100	—	41,800	5,700	
30	33	Biträden, kvinnliga ...	—	47,500	—	51,250	3,750	
19	19	Vaktmästare	—	27,000	—	28,000	1,000	
		Förste vaktmästaren, arvode	—	200	—	200	—	
		Summa	—	432,100	—	445,050	20,950	
							Okning 12,950: —	

Ortstillägg och hyresbidrag.

Någon ökning av detta anslag anser generalpoststyrelsen sig icke behöva ifrågasätta, utan torde anslaget för år 1916 kunna upptagas med samma belopp som i staten för år 1915 eller 23,750 kronor.

Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m.

Ifrågavarande anslag är i staten för år 1914 förslagsvis fastställt till 55,000 kronor. Generalpoststyrelsen meddelar emellertid, att utgifterna å detsamma, så vitt vid tiden för avgivande av styrelsens förevarande statsförslag kunde bedömas, syntes komma att uppgå till 69,600 kronor. Anledningen till denna ökning är att söka däri, att enligt nådiga brevet den 13 mars 1914 de hos styrelsen anställda kvinnliga extra biträdena i viss mån erhållit sina avlöningsförmåner förhöjda från 1914 års ingång, i det att begynnelsearvodet för kvinnligt extra biträde, som innehar stadig anställning hos generalpoststyrelsen, höjts från förut i allmänhet utgående belopp 1,140 kronor till 1,200 kronor för år.

Styrelsen erinrar, att i samband med fastställandet av begynnelsearvodet till sistnämnda belopp föreskrivits bland annat,

att detta arvode må förhöjas, efter förloppet av två år, räknade från och med året näst efter det, under vilket vederbörande erhållit stadig anställning vid postverket, till 1,260 kronor för år och efter förloppet av ytterligare två år, räknade från tillträdet av första förhöjningen, till 1,320 kronor för år;

att, därest kvinnligt extra biträde, varom nu är fråga, redan åtnjuter högre avlöning än efter ovannämnda allmänna grunder, generalpoststyrelsen äger tillerkänna henne högre arvode, dock icke utöver 1,400 kronor för år; samt

att vid postverket icke anställd kvinna, som erhåller tillfälligt förordnande å kvinnlig biträdesbefattning hos generalpoststyrelsen, ordinarie eller extra, må åtnjuta ersättning efter 1,080 kronor för år räknat.

I följd av de förhöjda avlöningsförmåner, som sålunda tillerkänts de kvinnliga extra biträdena hos generalpoststyrelsen, kan det beräknas, att ifrågavarande anslag, som i staten för år 1915 är upptaget till 60,000 kronor, kommer att jämväl för detta år överskridas med ett belopp av omkring 10,000 kronor.

Visserligen skulle, vid bifall till vad förut föreslagits om överförande å ordinarie stat av 3 kvinnliga biträdesbefattningar hos styrelsen, en minskning i anslaget av omkring 3,900 kronor per år kunna beräknas. Men med hänsyn till postverkets utveckling såväl genom ökning i post-

rörelsen som ock genom tilläggande åt postverket av nya rörelsegrenar, uppstår, enligt vad styrelsen påpekar, givetvis likväl behov av ökad extra arbetskraft å olika områden inom styrelsen. Särskilt torde sådan ökning bliva erforderlig inom den avdelning av generalpoststyrelsen, som har att granska postanvisningsräkenskaperna, ävensom, eventuellt, i anledning av postverkets övertagande av stämpelförsäljningen.

På grund härav hemställer generalpoststyrelsen, att anslaget i fråga måtte för år 1916 höjas med 15,000 kronor och sålunda fastställas till 75,000 kronor.

Departementets
chefen.

Emot generalpoststyrelsens nu berörda förslag har jag icke någon erinran att göra.

Slutbeloppen å avlöningsstaten för generalpoststyrelsen skulle vid bifall till ovanstående förslag för år 1916 bliva följande:

löner och tjänstgöringspenningar	kronor 445,050:—
ortstillägg och hyresbidrag	» 23,750:—
arvode åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m. »	75,000:—
	<hr/>
	Summa kronor 543,800:—

I förhållande till anslagsbeloppen för år 1915, sammanlagt 515,850 kronor, innebär detta en förhöjning av tillhoppa ..... kronor 27,950:—

2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.

Ordinarie löner och tjänstgöringspenningar.

Anslaget till löner och tjänstgöringspenningar är i staten för år 1915 upptaget till 9,365,800 kronor. I detta belopp inbegripes jämväl sådant tillägg till tjänstgöringspenningarna, som jämlikt § 8 avlöningsreglementet utgår till vissa postvaktmästare och postiljoner för bestridande av viktigare göromål.

Styrelsen meddelar nu, att sagda anslag, såvitt för närvarande kan bedömas, kommer att bliva tillräckligt.

I följd av avlöningsförhöjningar genom intjänta ålderstillägg samt jämkningar i avlöningsbelopp genom avgång och befordran bland tjänstemännen m. m. torde med enahanda antal tjänstemän som för år 1915 utgifterna för distrikts- och lokalförvaltningarnas tjänstemän för år 1916 komma att enligt nu verkställda beräkningar uppgå till 9,404,900 kronor.

Generalpoststyrelsen har emellertid på här nedan närmare angivna skäl ansett sig böra för år 1916 föreslå dels ett mindre antal nya post-

mästartjänster av klass 4 att disponeras vid behov, dels ock ökning av antalet förste postvaktmästare och förste postiljoner ävensom postvaktmästare och postiljoner.

Styrelsen anför därom följande. Såsom generalpoststyrelsen vid avgivandet år 1913 av sitt underdåniga förslag till postverkets stat för driftkostnader för år 1915 anförde, har behovet av ytterligare fullständiga fasta postanstalter utöver det i staten fastställda antal på senare tiden mer och mer framträtt, vadan tillgodoseendet därav icke torde kunna uppskjutas för någon längre tid framåt.

Den utredning av frågan om möjligheten att åstadkomma förenklingar i organisationsformer för postkontor, som generalpoststyrelsen i samma statförslag omförmälde, har ännu icke fortskridit så långt, att styrelsen nu är beredd att framlägga definitivt resultat av utredningen.

För närvarande finnes endast en postmästaravlöning odisponerad.

Styrelsen anser det angeläget, att under alla förhållanden och oberoende av förberörda utredning ett ökat antal avlöningar till postmästare av klass 4 ställes till styrelsens disposition för att i mån av behov användas, i de fall inrättandet av fullständig postanstalt visar sig vara oundgängligen nödvändigt. Innan så sker, kommer generalpoststyrelsen givetvis att i varje fall undersöka, huruvida icke något eller några av de nuvarande postkontoren må kunna utbytas mot poststation och sålunda ledigbliven postmästaravlöning disponeras för tillgodoseende av behovet av fullständig postanstalt å plats, där sådan förut ej funnits anordnad.

Generalpoststyrelsen meddelar emellertid, att styrelsen anser sig icke för närvarande böra ifrågasätta, att i 1916 års avlöningsstat för distrikts- och lokalförvaltningarna upptages avlöning till mer än ytterligare fem postmästartjänster av 4:e klassen, varigenom sammanlagda antalet dylika tjänster skulle bliva 92, med en ökning å själva avlöningsanslaget av 23,000 kronor.

Vid bifall härtill och med hänsyn till ändringar i avlöningen för de nuvarande postmästarna föreslås, att anslaget till postmästare av klass 4, som i staten för år 1915 upptagits till 393,600 kronor, måtte i staten för år 1916 fastställas till 415,700 kronor.

Beträffande antalet postexpeditörstjänster förmäler sig generalpoststyrelsen på anförda skäl sakna anledning föreslå någon ökning i nuvarande antalet, som utgör 1,145 (875 manliga och 270 kvinnliga).

Beträffande ordinarie förste postvaktmästar- och förste postiljons-tjänster erinrar generalpoststyrelsen, att dessa tjänster upptogos första gången, till ett antal av 450, i postverkets avlöningsstat för år 1910. De tjänstemän, som därvid konstituerades, blevo rekryterade ur den

Ökning av
antalet förste
postvakt-
mästare och
förste postil-
joner.

stam av postvaktmästare och postiljoner, som vid 1909 års utgång innehade uppdrag att bestrida viktigare göromål. Sedermera har, med undantag för 1911 års avlöningsstat, årligen skett ökning av sagda antal, som sålunda kommit att utgöra

för år 1912.....	525
» » 1913.....	560
» » 1914.....	590
» » 1915.....	640.

Antalet tjänstemän, vilka i egenskap av t. f. förste postvaktmästare eller t. f. förste postiljoner bestrida nu omnämnda göromål, var, uppger styrelsen, i mitten av september 1914 243. De hava erhållit uppdraget:

1 st.....	år 1904	46 st.....	år 1910
1 ».....	» 1905	33 ».....	» 1911
1 ».....	» 1906	54 ».....	» 1912
19 ».....	» 1907	33 ».....	» 1913 och
23 ».....	» 1908	17 ».....	» 1914.
15 ».....	» 1909		

Så vitt vid tiden för avgivande av styrelsens förslag kunde beräknas, torde emellertid redan vid utgången av år 1914 dels på grund av normal avgång och dels i anledning därav, att i staten för år 1915 upptagits ytterligare 50 ordinarie förste postvaktmästar- och förste postiljonstjänster, med behörigt iakttagande jämväl av möjligen nytillkomna uppdrag, förenämnda antal, 243, hava nedbringats till omkring 190. Generalpoststyrelsen antager, att på grund av pensionering eller av annan anledning under år 1915 må kunna befordras till ordinarie förste postvaktmästare eller förste postiljoner omkring 12 tjänstemän med sådant uppdrag, som nyss nämnts. På grund av rörelsens utveckling torde emellertid utbyte av postexpeditörer mot förste postvaktmästare eller förste postiljoner i viss omfattning möjliggöras. Med hänsyn härtill beräknar generalpoststyrelsen, att vid 1916 års ingång skulle förefinnas omkring 200 t. f. förste postvaktmästare eller t. f. förste postiljoner, av vilka omkring 37 stycken skulle hava erhållit uppdraget i fråga redan under år 1910. Visserligen kunna under år 1916 på grund av normal avgång omkring 12 av ifrågakvarande tjänstemän antagas bliva befordrade till ordinarie förste postvaktmästare eller förste postiljoner, men även med denna avgång skulle av nyssnämnda antal, 37 stycken, vid 1916 års utgång kvarstå i tillförordnad tjänsteställning av nu ifrågakvarande slag omkring 25 postvaktmästare eller postiljoner.

Styrelsen erinrar, att den vid avgivande av sitt underdåniga förslag till stat för driftkostnader för postverket år 1915 anförde, att styrelsen hade den uppfattningen, att ett överflyttande å ordinarie stat av nu ifrågavarande tjänstemän årligen borde ske, givetvis under den förutsättningen, att postverkets behov sådant krävde, samt att en lämplig proportion därvid bibehöllles mellan ordinarie och tillförordnade förste postvaktmästare och förste postiljoner. Intill det då framlagda statförslaget hade generalpoststyrelsen följt den normen, att $\frac{2}{3}$ av samtliga tjänstemän av dåvarande lägre grad med uppdrag att bestrida viktigare göromål borde vara uppförda å ordinarie stat, under det $\frac{1}{3}$ åtnjöte tillägg till tjänstgöringspenningarna enligt § 8 i avlöningsreglementet. I 1915 års förslag upptogs en större proportion ordinarie. Mot den då verkställda förskjutningen hava Kungl. Maj:t och riksdagen ej framställt någon erinran.

Med tillämpning av den för år 1915 antagna nya norm skulle antalet förste postvaktmästare och förste postiljoner från år 1916 ökas med 25 till 665 och därvid mot sistnämnda antal svara omkring 175 t. f. förste postvaktmästare och förste postiljoner.

Generalpoststyrelsen förklarar sig anse, att sådan ökning i antalet ordinarie förste postvaktmästare och förste postiljoner bör ske. Vid bifall härtill skulle åtminstone de, vilka erhållit uppdrag såsom tillförordnade förste postvaktmästare eller förste postiljoner under år 1910, kunna under loppet av år 1916 vinna ordinarie anställning i samma egenskap.

På grund härav hemställer generalpoststyrelsen, att antalet ordinarie förste postvaktmästare och förste postiljoner, i staten för år 1915 upptaget till 640, måtte i staten för år 1916 ökas med 25 och sålunda bestämmas till 665.

Då årsavlöningen till en var av de tjänstemän, som kunna vinna befordran, kan beräknas till 1,700 kronor, skulle ett bifall till generalpoststyrelsens hemställan medföra en höjning av anslaget till förste postvaktmästare och förste postiljoner med omkring 42,500 kronor.

Enär emellertid genom tillkomsten av de nya befattningarna minskning kan beräknas uppstå,

dels i anslaget till ordinarie postvaktmästare och postiljoner med skillnaden mellan de befordrades beräknade avlöning, en var 1,400 kronor vid befordringstillfället, 35,000 kronor, jämte tillägg till tjänstgöringspenningarna enligt § 8 i avlöningsreglementet, 4,500 kronor, eller sammanlagt 39,500 kronor, och beräknad minimiavlöning, 1,200 kronor, för de i succession befordrade extra postiljoner, 30,000 kronor, eller således

.....	kronor	9,500:—
dels ock i anslaget till extra tjänstemän med	»	27,000:—
		<hr/>
	kronor	36,500:—

skulle den verkliga kostnaden för 25 nya förste postvaktmästare och förste postiljoner sålunda enligt generalpoststyrelsens beräkning utgöra allenast 6,000 kronor.

Generalpoststyrelsen upplyser, att anslaget till förste postvaktmästare och förste postiljoner, i staten för år 1915 upptaget till 1,223,200 kronor, så vitt nu kan beräknas, kommer att, till följd av intjänta ålders-tillägg samt avgång och befordringar bland personalen, med det i staten för år 1915 upptagna antal tjänstemän, 640 stycken, för år 1916 uppgå till ..... kronor 1,226,200: —

Ett bifall till generalpoststyrelsens hemställan om uppförande i 1916 års stat av ytterligare 25 nya förste postvaktmästare och förste postiljoner skulle, som förut nämnts, öka anslaget med ..... » 42,500: —
och sålunda utgöra ..... kronor 1,268,700: —.

I staten för år 1915 är antalet postvaktmästare och postiljoner bestämt till 1,890.

Den extra personalen av vaktmästargrad är för närvarande uppdelad i tvenne olika kategorier, nämligen dels biträdande postvaktmästare och biträdande postiljoner samt dels extra postiljoner, de senare med eller utan fast placering. Biträdande postvaktmästare och biträdande postiljoner benämnas de tjänstemän, som efter föregående tjänstgöring såsom reservpostvaktmästare eller reservpostiljoner fast anställdes till och med år 1911. Extra postiljoner benämnas de extra tjänstemän av vaktmästargrad, som antagits med 1912 års ingång eller senare, oavsett huruvida de bestrida en viss befattning eller endast stå till tjänstgöringsförfogande. De extra postiljonerna utan fast placering äro avsedda att utfylla det behov av tillfällig arbetskraft, som erfordras i anledning av sjukdomsfall, semester m. m. Slutligen anställas årligen såsom aspiranter på extra postiljonsanställning ett antal personer, vilka närmast äro avsedda att fylla de vakanser, som uppstå bland extra postiljonerna. Aspiranttiden är ock en slags prøvotid för konstaterande, huruvida aspiranten lämpar sig för anställning vid postverket. De med 1912 års ingång genomförda förändrade antagningsvillkoren medförde, att vid samma tidpunkt ett avsevärt stort antal personer, som dittills tjänstgjort i egenskap av reservpostvaktmästare eller reservpostiljoner, blevo konstituerade till extra postiljoner. Även sedermera har årligen måst antagas sådana tjänstemän till ett förhållandevis stort antal. För närvarande finnas, enligt vad styrelsen upplyser, följande extra tjänstemän, nämligen:

Ökning av
antalet post-
vaktmästare
och postil-
joner.

1	.....	antagen år 1906	} biträdande postvaktmästare och biträdande postil- joner.
2	.....	antagna » 1907	
2	.....	» » 1908	
2	.....	» » 1909	
4	.....	» » 1910	
165	.....	» » 1911	} extra postiljoner med eller utan fast placering.
276	.....	» » 1911	
81	.....	» » 1912	
77	.....	» » 1913	

610.

Av detta antal beräknade generalpoststyrelsen, att 14 under sista kvartalet av år 1914 skulle vinna ordinarie anställning på grund av den normala avgången bland postvaktmästare och postiljoner. Med 1915 års ingång komme att till ordinarie stat överflyttas ej mindre än 200, nämligen 50 i succession efter de till förste postvaktmästare och förste postiljoner befordrade postvaktmästare och postiljoner samt 150 genom de i 1915 års stat upptagna 150 nya postvaktmästar- och postiljonsbefattningar. På grund av dödsfall, pensionering m. m. kunna omkring 42 antagas bliva befordrade under år 1915. Vid bifall till förslaget om upptagande i staten för år 1916 av ytterligare 25 förste postvaktmästare och förste postiljoner, skulle befordran kunna ske till ordinarie postvaktmästare och postiljoner av samma antal extra tjänstemän. Inalles skulle alltså omkring 281 av ovannämnda 610 tjänstemän hava vunnit ordinarie anställning senast vid 1916 års början. Av de återstående extra tjänstemännen, 329, torde omkring 171 hava konstituerats till extra under år 1911, då sammanlagt i sådan egenskap anställdes 441.

Generalpoststyrelsen erinrar, att i fråga om den medgivna ökningen av antalet ordinarie postvaktmästar- och postiljonsbefattningar med 150 nya sådana tjänster för år 1915 föredragande departementschefen till statsrådsprotokollet den 14 januari 1914 framhållit, att åtskilliga av de biträdande postvaktmästare och postiljoner, vilka vid bifall till förslaget komme att erhålla befordran till ordinarie befattning, icke skulle innehava den tjänstetid av 4 år, som dittills ansetts såsom det normala för vinnande av ordinarie anställning uti nu ifrågavarande tjänstegrader. Och styrelsen påpekar vidare, att då riksdagen biträdde Kungl. Maj:ts förslag angående ifrågavarande ökning av antalet befattningar, riksdagen ansåg sig böra ytterligare understryka, att ett bifall till framställningen icke för framtiden finge utan vidare betraktas såsom ett prejudicierande avsteg från den hittills antagna regeln om uppnådda 4 års tjänstetid såsom villkor för ordinarieskap, en regel som grundar sig på en in-

gående undersökning av 1907 års postkommission och som ej utan utredning om de ekonomiska verkningarna syntes böra helt övergivas.

På grund av vad sålunda förekommit framhåller generalpoststyrelsen för sin del, att visserligen en del av de tjänstemän, som befordras vid 1914 års utgång, komma att hava en tjänstetid såsom extra postiljoner understigande 4 år, men att, å andra sidan, härvid icke bör bortses från den ovanligt långa föregående tjänstgöringstid såsom reservpostvaktmästare eller reservpostiljon, som ett stort antal av dessa tjänstemän hava. Så vitt styrelsen kunde beräkna, komme ingen av de tjänstemän, som skulle erhålla befordran från 1915 års början på grund av de från samma år nyinrättade befattningar, att hava kortare reservtid än omkring 4 år.

Med iakttagande av principen, att ordinarie anställning bör vinnas först efter omkring 4 år räknat från antagande till extra tjänsteman, skulle, enligt vad generalpoststyrelsen beräknat, erfordras, att omkring 171 nya postvaktmästar- och postiljonsbefattningar upptoges i staten för år 1916. Generalpoststyrelsen förklarar sig emellertid under nuvarande förhållanden anse sig icke böra ifrågasätta hela detta antal. De extra postiljoner, som i denna egenskap anställdes i slutet av år 1911, hava nämligen en mycket växlande reservtid, mellan närmare 5 år och 1 år 7 månader. Därest antalet ordinarie postvaktmästar- och postiljonsbefattningar ökades med allenast 85, skulle av de under år 1911 anställda extra postiljonerna kvarstå endast sådana, som hade en reservtid, understigande 3 år. Dessa tjänstemäns antal beräknades av styrelsen till omkring 86. Och av dessa senare kan det huvudsakliga antalet beräknas vinna befordran redan under år 1916.

Med stöd härav och med hänsyn tagen såväl till postverkets behov av ordinarie arbetskraft som till möjligheten att bereda tjänstemännen lämplig placering, har generalpoststyrelsen ansett sig böra hemställa, *att ytterligare 85 ordinarie postvaktmästare och postiljoner uppföras i postverkets avlöningsstat för år 1916.*

Vid bifall härtill skulle samma stat komma att sammanlagt upptaga 1,975 dylika tjänstemän.

Överflyttning å ordinarie stat av ifrågavarande 85 tjänstemän komme, då en var av dem finge såsom ordinarie uppbära en avlöning av 1,200 kronor, att enligt generalpoststyrelsens beräkning öka anslaget till avlöning åt postvaktmästare och postiljoner med 102,000 kronor. Då emellertid arvoden till sagda tjänstemän, därest de kvarstode såsom extra, kunde beräknas till 1,080 kronor för var och en eller således tillhopa 91,800 kronor, skulle den direkta ökningen i avlöningsstaten belöpa sig till endast 10,200 kronor.

Anslaget till postvaktmästare och postiljoner, för år 1915 upptaget till 2,686,500 kronor, skulle, enligt styrelsens uppgift, på grund av in-

tjänsta ålderstillägg samt avgång och befordran bland personalen med det i staten för år 1915 upptagna antalet tjänstemän, för år 1916 uppgå till .....

kronor 2,696,900: —

Ett bifall till generalpoststyrelsens förevarande förslag om uppförande å ordinarie stat av ytterligare 85 postvaktmästare och postiljoner skulle komma att öka anslaget med .....

» 102,000: —

varigenom anslaget skulle uppgå till .....

kronor 2,798,900: —

Genom överförande å ordinarie stat av 25 tillförordnade förste postvaktmästare respektive postiljoner och tillsättande i deras ställe av 25 postvaktmästare och postiljonsbefattningar, skulle anslaget, såsom förut nämnts, minskas med .....

» 9,500: —

samt sålunda för år 1916 böra sättas till .....

kronor 2,789,400: —

Vad generalpoststyrelsen hemställt i fråga om anslag till avlöningar vid distrikts- och lokalförvaltningarna, finner jag mig böra till alla delar tillstyrka. Anslagskraven synas mig vara framställda med nödig hänsyn tagen till den av tidsförhållandena påkallade försiktigheten och torde ej utan fara för postärendenas behöriga gång och verkets fortsatta utveckling i enlighet med nutida fordringar kunna ytterligare inskränkas. Ökningen å själva avlöningsanslaget med anledning av nyinrättandet av fem postmästartjänster av klass 4 är upptagen med det belopp, vartill slutavlöningen uppgår för 5 manliga postmästare av denna klass. Enligt gällande avlöningsbestämmelser kan det nämligen antagas, att de nyutnämnda postmästarna med hänsyn till sin tjänstetid i förut innehavda befattningar komma att omedelbart erhålla slutavlöning.

Departements-
chefen.

Enligt vad förut närmare utvecklats, skulle, därest min hemställan om ökning i antalet postmästare, förste postvaktmästare och förste postiljoner samt postvaktmästare och postiljoner bifölles, detta föranleda en ökning i det förut för år 1916 beräknade, eljest erforderliga anslaget till löner och tjänstgöringspenningar .....

kronor 9,404,900: —

för 5 postmästare .....

» 23,000: —

» 25 förste postvaktmästare och förste postiljoner .....

» 42,500: —

för 85 postvaktmästare och postiljoner .....

» 92,500: —

Samman-
fattning.

Slutbeloppet av de löner och tjänstgöringspenningar, som för år 1916 beräknas komma att utgå till de vid distrikts- och lokalförvaltningarna placerade tjänstemännen, skulle sålunda utgöra .....

kronor 9,562,900: —

Detta innebär en förhöjning med 197,100 kronor i förhållande till motsvarande belopp för år 1915, 9,365,800 kronor.

Från summan, 197,100 kronor, bör dock för fastställandet av det belopp, som utgör den *verkliga* kostnadsökningen, dragas de besparingar i arvoden till extra tjänstemän, som skulle uppkomma vid bifall till förestående förslag om inrättandet av nya tjänster, nämligen:

för förste postvaktmästarna och förste postiljonerna	kronor	27,000:—
för postvaktmästarna och postiljonerna	»	91,800:—
	Kronor	118,800:—

Totalökningen utgör således i verkligheten allenast 78,300 kronor.

Fördelningen av förhöjningen av nu ifrågakvarande anslag på de olika befattningshavarna framgår av efterföljande tabell:

Antal befattningsinnehavare.		Befattningsinnehavare.	År 1915.		År 1916.		Ökning år 1916 i förhållande till år 1915. Kronor.	Minskning år 1916 i förhållande till år 1915. Kronor.
År 1915.	År 1916.		Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.		
6	6	Postdirektörer	45,500	46,500	1,000	—	—	
11	11	Postmästare av klass 1 A	77,200	78,200	1,000	—	—	
23	23	» » » 1 B	149,000	149,000	—	—	—	
6	6	Överkontrollörer	37,500	36,500	—	—	1,000	
15	15	Postmästare av klass 2 A	90,000	90,000	—	—	—	
7	7	Förste kontrollörer	42,000	42,000	—	—	—	
28	28	Postmästare av klass 2 B	154,000	154,000	—	—	—	
86	86	» » » 3	430,000	430,000	—	—	—	
53	53	Kontrollörer	264,600	264,600	—	—	—	
87	92	Postmästare av klass 4	393,600	415,700	22,100	—	—	
152	152	Förste postexpeditörer, manliga	614,200	614,200	—	—	—	
27	27	» » kvinnliga	67,900	67,900	—	—	—	
875	875	Postexpeditörer, manliga	2,551,200	2,571,000	19,800	—	—	
270	270	» kvinnliga	514,600	519,600	5,000	—	—	
16	16	Biträden, kvinnliga	24,800	25,600	800	—	—	
640	665	Förste postvaktmästare och förste postiljoner	1,223,200	1,268,700	45,500	—	—	
1.890	1.975	Postvaktmästare och postiljoner	2,686,500	2,789,400	102,900	—	—	
		Summa	9,365,800	9,562,900	198,100	—	1,000	

Ökning kronor 197,100:—

Ortstillägg och hyresbidrag.

Här ifrågavarande anslag har under titeln »ortstillägg» i statförslaget för år 1914 upptagits till 880,000 kronor. Generalpoststyrelsen meddelar nu, att så vitt kunde beräknas, kräves för ortstillägg och hyresbidrag för år 1914 ett belopp av omkring 895,000 kronor.

Att anslagsbeloppet för år 1914 kommit att överskridas torde till största delen kunna sägas härleda sig därav, att på förhand icke kunnat beräknas verkningarna av de med samma års ingång inträdda ändringarna i vissa tjänstemäns rätt till åtnjutande av avlöningsförmåner under sjukdom.

Det med 1914 års ingång tillämpade nya avlöningsreglementet för tjänstemän vid postverket stadgar nämligen i § 7, att ortstillägg, som åtnjutes av andra tjänstemän än postmästare, kontrollörer, förste postexpeditörer, postexpeditörer och kvinnliga biträden skall fördelas så, att tre fjärdedelar hänföras till lön och en fjärdedel till tjänstgöringspennningar. Intill 1913 års utgång var även den del av ortstillägget till ifrågavarande tjänstemän, vilken nu utgår såsom lön, hänförlig till tjänstgöringspennningar. Följden av denna ändring har blivit, att vid sjukdom den ledige själv får uppbära viss del av ortstillägget, något som han förut helt och hållet gått miste om. Vikarien erhåller, det oaktat, ortstillägg enligt för extra tjänsteman gällande grunder. Det under sjukdom utgående ortstillägget blir sålunda sammanlagt större än det ortstillägg, den ledige vid tjänstgöring själv uppbär.

I staten för år 1915 har anslaget bestämts till kronor 930,000: —.

Det torde kunna beräknas, att utgifterna komma att uppgå till ungefär detta belopp.

Vid bifall till förslaget om uppförande å ordinarie stat från 1916 års ingång av ytterligare 5 postmästare av klass 4, 25 förste postvaktmästare och förste postiljoner samt 85 postvaktmästare och postiljoner torde utgifterna för ortstillägg och hyresbidrag böra, jämväl med hänsyn till vad nyss nämnts i fråga om vissa tjänstemäns avlöningsförhållanden vid sjukdomsfall, ökas med .....

» 20,000: —.

Anslaget till ortstillägg och hyresbidrag skulle sålunda för 1916 sättas till ..... kronor 950,000: —,

vilket innebär en *förhöjning* av 20,000 kronor i det för år 1915 fastställda anslaget.

I detta sammanhang framhåller generalpoststyrelsen, att förestående beräkningar verkstälts med hänsyn till nu gällande bestämmelser i avseende å beräkandet av ortstillägg.

Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m.

Under denna titel ingå följande utgifter:

a) *arvoden till extra tjänstemän* med fast placering och till sådana extra tjänstemän utan fast placering, som, ehuru de stå till verkets förfogande, ej innehava tjänstgöringsuppdrag;

b) *dispositionsanslag* för tillgodoseende av vare sig mera stadigvarande eller tillfälligare behov av personalförstärkning;

c) *anslag för beredande av semesterledighet och sabbatsledighet åt tjänstemän*;

d) *vikariatsersättning* i anledning av sjukdomsfall m. m. för tjänstemän, ordinarie eller extra; av detta anslag utgår också ersättning åt vikarie för tjänsteman, som inkallats till undervisningskurs.

Generalpoststyrelsen erinrar, att, på sätt styrelsen redan förut omförmält, styrelsen genom förenklingar i arbetsmetoderna kunnat å förste postvaktmästare och förste postiljoner i allt större omfattning överlåta arbete, som förut utförts av, bland andra, extra postexpeditörer med fast placering. Anslaget till avlöande av sistnämnda tjänstemän, i staten för år 1915 beräknat till 15,000 kronor, torde vara satt så lågt, som förhållandena lämpligen medgiva, och torde sålunda icke för år 1916 böra undergå någon förändring utan upptagas till .. kronor 15,000: — vartill bör läggas s. k. expektansarvoden till extra postexpeditörer för samma år ..... » 2,000: —

Styrelsen meddelar, att i början av september 1914 förefunnos inalles 610 biträdande postvaktmästare och biträdande postiljoner samt extra postiljoner med eller utan fast placering. Från 1915 års ingång torde emellertid av detta antal omkring 214 hava vunnit ordinarie anställning. Avlöningen till extra postiljoner med fast placering har för år 1915 beräknats till 220,500 kronor. Vid bifall till förslaget om överförande å ordinarie stat med 1916 års ingång av 25 nya förste postvaktmästar- och förste postiljonsbefattningar samt 85 postvaktmästar- och postiljons-tjänster torde emellertid, enligt styrelsens åsikt, även

Transport kronor 17,000: —

	Transport	kronor	17,000: —
med behörig hänsyn tagen till behovet av ökade arbetskrafter, fasta och tillfälliga, och därav föranledd utgiftsökning, anslaget för år 1916 kunna nedsättas till	»		150,000: —
<i>Expektansarvodena</i> till extra postiljoner beräknas för år 1916 till	»		8,000: —
<i>Dispositionsanslaget</i> , vilket för år 1915 upptagits till 150,000 kronor, torde kunna för år 1916 minskas till	»		140,000: —
<i>Anslaget för semesterledighet</i> , vilket för år 1915 beräknats till 265,000 kronor, torde, med hänsyn till tillkomsten av nya befattningar, böra förhöjas med 5,000 kronor och sålunda för år 1916 bestämmas till	»		270,000: —
<i>Anslaget till sabbatsledighet</i> synes böra för år 1916 hållas vid samma belopp som för år 1915 eller	»		125,000: —
<i>Vikariatsersättningen</i> , i staten för år 1915 beräknad till 245,000 kronor, torde med hänsyn till den ökning i antalet ordinarie postvaktnästar- och postiljons- befattningar, som av generalpoststyrelsen ifrågasatts, böra för år 1916 höjas med 20,000 kronor till	»		265,000: —
		Summa kronor	975,000: —

Anslaget i dess helhet till »Arvoden åt extra tjänstemän, vikariats ersättning m. m.» skulle sålunda för år 1916 belöpa sig till 975,000 kronor eller samma belopp, vartill anslaget upptagits i staten för år 1915.

Emot generalpoststyrelsens hemställan i fråga om anslagen till ortstillägg och hyresbidrag samt till arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m. har jag intet att erinra, utan får till alla delar tillstyrka densamma.

Departements-
chefen.

Summan av samtliga under avlöningar till distrikts- och lokalförvaltningarna förekommande anslag är i staten för år 1915 fastställd till .....

Sammanfatt-
ning.

Transport 11,270,800: —

	Transport kronor	11,270,800: —
Läggas härtill ovan föreslagna förhöjningar, nämligen:		
å anslaget till löner och tjänstgöringspenningar	»	197,100: —
och å anslaget till ortstillägg och hyresbidrag	»	20,000: —
komma samtliga under avlöningar till distrikts- och lokalförvaltningarna förekommande anslag att för år 1916 utgöra	kronor	11,487,900: —
innebärande en förhöjning i förhållande till år 1915 av 217,100 kronor.		

3. Övriga anslag.

Arvoden till poststationer.

Anslaget är i postverkets stater upptaget för år 1912 till	kronor	2,000,000: —
» » 1913 »	»	2,050,000: —
» » 1914 »	»	2,150,000: —
» » 1915 »	»	2,150,000: —

Utgifterna å anslaget, som för år 1913 uppgått till 1,822,962 kronor, beräknas för 1914 till omkring 1,850,000 kronor.

Generalpoststyrelsen meddelar, att för år 1915 utgifterna bliva ej oväsentligt ökade. Den allmänna avlöningsreglering beträffande järnvägspoststationer, som år 1914 verkstälts, kommer att, inberäknat de poststationsavlöningar, om vilka enligt de fastställda allmänna grunderna särskilda avtal skola träffas med vederbörande järnvägsförvaltningar, medföra en årlig utgiftsökning för postverket av inemot 140,000 kronor.

Med beräkning att de under år 1915 beviljade avlöningsförhöjningar och ersättning för handhavandet av nyinrättade poststationer uppgå till 50 å 60,000 kronor, skulle utgifterna under denna anslagstitel för nämnda år stiga till omkring 2,050,000 kronor.

Styrelsen upplyser, att ökningen i utgifterna å anslaget i fråga utgjorde i procent räknat

för år 1911	1,41 %
» » 1912	1,7 %
» » 1913	2,9 %

Beträffande ökningen för år 1913 är att märka, påpekar generalpoststyrelsen, att i slutet av 1912 beviljades, utan ansökan, ersättningsförhöjning till ett sammanlagt årligt belopp av omkring 23,000 kronor. Den i övrigt beviljade förhöjningen utgjorde omkring 29,000 kronor eller 1,6 %. För innevarande år beräknas avlöningsförhöjningen till poststationsföreståndare till omkring 36,000 kronor eller ungefär 1,9 %.

Styrelsen anför nu, att med hänsyn därtill, att under åren 1910—1 september 1914 allenast 436 lantpoststationer eller 27 % av hela antalet, 1,581 st., *icke* kommit i åtnjutande av någon slags löneförhöjning, det vill synas generalpoststyrelsen, som om vid beräkning av det belopp, vilket kommer att utgå i avlöningsförhöjningar under år 1916, sistnämnda summa bör anses tillräcklig.

Antalet poststationer utgjorde

år 1909	2,999
» 1910	3,026
» 1911	3,065
» 1912	3,105 och
» 1913	3,136.

Den årliga ökningen av antalet poststationer har således för nämnda period uppgått till i medeltal 34 stycken. Under tiden 1 januari—31 augusti 1914 hava inrättats 27 nya poststationer.

På grund av vad sålunda anförts säger sig generalpoststyrelsen anse sig icke nu behöva ifrågasätta någon förhöjning av anslaget utan hemställer, att detsamma fastställs till samma belopp som för år 1915 eller 2,150,000 kronor.

Arvoden åt frimärksförsäljare.

Anslaget är för åren 1914 och 1915 fastställt till 75,000 kronor. Av detsamma torde, enligt vad styrelsen upplyser, så vitt nu kan beräknas, för år 1914 hava disponerats allenast omkring 70,000 kronor.

Generalpoststyrelsen erinrar i detta sammanhang, att riksdagens revisorer i sin år 1913 avgivna berättelse framhållit, att det syntes revisörerna som skulle utgiften för arvoden till frimärksförsäljare kunna, om ej helt och hållet inbesparas, så åtminstone väsentligt nedbringas.

I sitt i anledning härtill den 7 januari 1914 avgivna underdåniga utlåtande har generalpoststyrelsen meddelat, att generalpoststyrelsen redan då hade under utredning frågan om begränsning av arvodet till

frimärksförsäljare. Denna fråga, som i viss grad sammanhänger med frågan om ytterligare användning i postverket av frimärksautomater, är emellertid, enligt vad styrelsen nu meddelar, ännu ej slututredd.

Sedan Kungl. Maj:t och riksdagen anvisat 35,000 kronor för anskaffande av automater, äro dylika nu under tillverkning å postverkets verkstad. Generalpoststyrelsen beräknar, att ett 50-tal automater bliva färdiga före 1914 års slut samt omkring 450 under loppet av år 1915.

Automaterna äro avsedda att uppsättas å större platser, där korrespondenter kunna hava behov av att lätt åtkomma frankotecken, särskilt under tider, då postanstalterna hållas stängda. De komma sålunda att i viss mån göra de nuvarande frimärksförsäljningsställena obehövlige och minska postverkets utgifter till arvoden åt frimärksförsäljare. Denna minskning kan emellertid beräknas endast så småningom inträda.

Vid sådant förhållande och då generalpoststyrelsen icke på förhand lämpligen kan avgöra, var utbyte av frimärksförsäljningsställe mot frimärksautomat företrädesvis kan och bör ske eller huruvida automater må komma att behöva uppsättas jämväl utan motsvarande indragning av dylikt försäljningsställe, har generalpoststyrelsen ansett sig icke böra föreslå större *minskning* i nu ifrågakvarande anslag för år 1916 än 5,000 kronor, vadan anslaget skulle för samma år sättas till 70,000 kronor.

Gratifikationer m. m. åt tjänstemän m. fl.

Generalpoststyrelsen har icke funnit anledning att för år 1916 hemställa om ändring i det för ändamålet sedan år 1912 uppförda anslagsbeloppet av 20,000 kronor.

Understöd m. m. åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlitats i dess ärenden.

Ej heller beträffande detta anslag, likaledes 20,000 kronor, har generalpoststyrelsen ansett sig böra föreslå någon ändring.

*Departements-
chefen.*

Emot styrelsens förevarande förslag har jag icke något att erinra. Totalsumman för anslagen under »3. Övriga anslag» skulle således för år 1916 komma att uppgå till 2,260,000 kronor, innebärande en minskning av 5,000 kronor i förhållande till år 1915.

Anslagen i sin helhet under »A. Avlöningar» äro i staten för år 1915 upptagna till	kronor 14,051,650: —
Läggas härtill ovan föreslagna förhöjningar i anslagen, nämligen till generalpoststyrelsen	» 27,950: —
samt till distrikts- och lokalförvaltningarna	» 217,100: —
men från summan härav	kronor 14,296,700: —
drages föreslagen nedsättning i anslaget till arvoden åt frimärksförsäljare	» 5,000: —
komma samtliga anslagen till avlöningar för år 1916 att enligt denna beräkning utgöra	kronor 14,291,700: —

B. Övergångsstat.

1. Generalpoststyrelsen.

Styrelsen anmäler, att i övergångsstaten för styrelsen påkallas följande ändringar.

En av de i 1915 års stat upptagna 9 tjänstemän i 1:sta lönegraden beräknas på grund av uppnådd pensionsålder avgå under år 1915. Avlöningen till denna tjänsteman har utgått med 4,000 kronor.

En annan av nämnda tjänstemän beräknas bliva berättigad till avlöningsförhöjning genom ålderstillägg med 500 kronor.

Det för tjänstemännen i första lönegraden i 1915 års övergångsstat uppförda belopp, 34,000 kronor, bör alltså i 1916 års stat minskas med 3,500 kronor och sålunda nedsättas till 30,500 kronor.

Då antalet av de extra tjänstemän — amanuenser — för vilka arvoden uppförts å styrelsens övergångsstat, numera nedgått till 4, vilka uppbära en sammanlagd avlöning av 6,000 kronor, bör det i 1915 års stat upptagna anslaget till arvoden åt extra tjänstemän, 9,100 kronor, för år 1916 sänkas till 6,000 kronor.

Beträffande de i övergångsstaten för år 1915 uppförda anslagen till personligt avlöningstillägg åt byråchefen C. A. Hasselrot och personlig verkmästarbefattning för E. V. Nyberg, sammanlagt 8,200 kronor, beräknas ingen ändring inträda.

Vederbörande anslag skulle sålunda för år 1916 uppgå till sammanlagt .....

Transport kronor 44,700: —

Transport kronor 44,700: —

Det belopp, som skall avgå å de »under A upptagna avlöningar», är i staten för år 1915 upptaget till 42,600 kronor. Den tjänsteman i 1:a lönegraden, som beräknas avgå under år 1915, kommer, enligt vad styrelsen meddelar, att ersättas med en manlig förste postexpeditör, och i stället för de befattningar, som uppehållits av de två avgångna extra tjänstemännen, har tillsatts en kvinnlig postexpeditörstjänst, för vilken avlöning tills vidare hade innehållits.

Förenämnda belopp, 42,600 kronor, bör därför minskas med avlöningsbeloppet för en manlig förste postexpeditörstjänst och den tillsatta kvinnliga postexpeditörstjänsten, tillhopa i runt tal 5,800 kronor, och beloppet sätts till

	kronor 36,800: —
	<hr/>
	Återstår således kronor 7,900: —
Avlöningen till en kammarskrivare upptages med samma belopp som för år 1915	» 1,600: —
	<hr/>
	Summan, kronor 9,500: —

utgör alltså det slutbelopp, vartill övergångsstaten för generalpoststyrelsen skulle uppgå för år 1916.

Detta innebär en *minskning* av 800 kronor i senast fastställda anslag.

2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.

Generalpoststyrelsen anmäler, att i övergångsstaten för år 1916 såsom nytt anslag upptagits avlöningsbelopp åt två postexpeditörer, manliga, med sammanlagt 9,200 kronor.

Dessa tjänstemän, som beklätt befattningar, den ene som postmästare av klass 3 och den andre som förste postexpeditör, hava på grund av förseelser i tjänsten förflyttats till postexpeditörer, därvid de med tillämpning av bestämmelserna i § 2 mom. 1 avlöningsreglementet fått behålla sin förutvarande fasta avlöning, 5,000 kronor resp. 4,200 kronor.

Av denna anledning höjes övergångsstaten med 9,200 kronor.

Styrelsen meddelar vidare, att under år 1914 en postmästare — med avlöning av 5,500 kronor — av de å sagda års övergångsstat upptagna postmästarne av klass 2 B avgått med pension. Vidare har

en postexpeditör i 2:a lönegraden enligt 1909 års stat med avlöning av 2,800 kronor vunnit befordran till postmästare, och en annan postexpeditör i samma lönegrad likaledes med avlöning av 2,800 kronor torde avgå med pension under loppet av år 1915.

Anslaget till personliga avlöningstillägg beräknas uppgå till samma belopp för år 1916 som för år 1915 eller 950 kronor.

I följd av dessa förändringar bör övergångsstaten minskas med 11,100 kronor.

Avdrages från detta sistnämnda belopp den ovan angivna förhöjningen 9,200 kronor, återstå 1,900 kronor eller det belopp, varmed övergångsstaten för år 1916 bör minskas i förhållande till 1915 års övergångsstat.

Övergångsstaten för år 1916 bör alltså bestämmas till 67,550 kronor.

Det belopp beträffande distrikts- och lokalförvaltningarna, som skall avgå å de »under A. upptagna avlöningar», bör å ena sidan minskas med tillhoppa 9,200 kronor, utgörande avlöningar till en postmästare av klass 3 (avlöning 5,000 kronor) och två kvinnliga postexpeditörer (avlöning 2,100 kronor vardera), och å andra sidan ökas med 7,600 kronor, utgörande avlöningar till två manliga postexpeditörer (3,800 kronor vardera — d. v. s. det belopp, varav de å 1916 års övergångsstat nyuppförda två tjänstemän skulle komma i åtnjutande såsom postexpeditörer). De »under A. upptagna avlöningar», uppgående för år 1915 till 60,700 kronor, skulle således för år 1916 minskas med 1,600 kronor och alltså för sistnämnda år utgöra 59,100 kronor.

På grund därav att den i 1915 års övergångsstat upptagna kontrollören torde komma att avgå med pension under nämnda år, hava de för honom upptagna avlöningsbelopp ej upptagits i övergångsstaten för år 1916, varför staten för detta år minskas med berörda belopp, tillhoppa 3,500 kronor.

Uppbörds- och frimärksprovision har beräknats till oförändrat belopp, 7,000 kronor.

Emot styrelsens förevarande förslag har jag ingen invändning.

*Departements-
chefen.*

Slutsumman för distrikts- och lokalförvaltningarna, i 1915 års övergångsstat upptagen till 19,250 kronor, skulle i följd av ovan angivna ändringar, på sätt närmare framgår av förslaget till övergångsstat, för år 1916 belöpa sig till ..... kronor 15,450:—
— d. v. s. en minskning i senast fastställda anslag med 3,800 kronor.

Transport kronor 15,450:—

	Transport kronor 15,450: —
Lägges härtill anslaget för generalpoststyrelsens övergångsstat	» 9,500: —
skulle anslaget å övergångsstaten i dess helhet, för år 1915 upptaget till 29,550 kronor, för år 1916 upp- gå till	
	kronor 24,950: —

Detta innebär en *minskning* av 4,600 kronor i senast fastställda anslag.

C. Pensioner.

Generalpoststyrelsen erinrar, att styrelsen i sina underdåniga skrivelser med förslag till stater för åren 1914 och 1915 närmare redogjort för den omläggning i beräkandet av utgifterna å pensionsstaten, som generalpoststyrelsen från och med statförslaget för år 1914 vidtagit för att bringa de för de olika åren beräknade utgifterna i närmare överensstämmelse med de blivande verkliga utgifterna för resp. år än förut varit fallet, då i statförslaget vid pensionsstatens beräkning, hänsyn tagits endast till de vid förslagets avgivande redan inträffade förhållanden.

Med användande av denna nya beräkningsgrund antogos vid tiden för avgivande av statförslaget för år 1915 (september 1913) utgifterna till pensioner åt postverkets tjänstemän komma att uppgå till

för år 1913	kronor 365,080: —
» » 1914	» 397,260: — och
» » 1915	» 433,840: —

Styrelsen meddelar nu, att de verkliga utgifterna å pensionsstaten år 1913, med frånseende av det belopp, som gottgjorts postverket från pensionsfonden för civila tjänst innehavare, belöpt sig till 352,250 kronor, och att pensionsutgifterna, såvitt vid tiden för statförslagets avgivande kunde beräknas, komme att uppgå år 1914 till 408,030 kronor samt år 1915 till 463,030 kronor. I sistnämnda summa är dock ej inberäknad den pension, som vid bifall till generalpoststyrelsens nedan omförmälda framställning om understöd åt Anna Sofia Carlsson, änka efter eldaren vid centralposthuset härstädes G. G. Carlsson, skulle till henne utgå med 150 kronor för år räknat från 1915 års början.

Styrelsen anför nu, att orsaken till att de i september 1913 beräknade utgifterna för åren 1913, 1914 och 1915 å ena sidan, beträffande

år 1913, överstiga de verkliga utgifterna för samma år med 12,830 kronor och, å andra sidan, beträffande åren 1914 och 1915, understiga de *nu* för samma år beräknade med resp. 10,770 kronor och 29,190 kronor huvudsakligen är att söka i vissa omständigheter, som tillkommit efter beräkningarnas verkställande i september 1913 och till vilka omständigheter generalpoststyrelsen då icke kunnat taga hänsyn. Såsom ligger i sakens natur, komma alltid utgifterna å ett anslag av den beskaffenhet som förevarande att förete åtskilliga växlingar. Vad anslagen för åren 1913 och 1914 beträffar, har erfarenheten nu visat, att åtskilliga tjänstemän, som på grund av sin ålder bort hava erhållit avsked med pension 1913 eller 1914, sökt och beviljats anstånd med sitt avskedstagande. Särskilt gäller detta vissa förste postvaktmästare och postvaktmästare, som genom anståndet komma i åtnjutande av den enligt 1914 års lönereglering dessa kategorier av tjänstemän tillerkända högre pensionen. Därtill kommer den förskjutning i utgifterna under de olika åren, som uppstår dels genom fluktuationer i avseende å dödligheten dels ock därigenom att en del tjänstemän tilldelas avsked vid senare tidpunkt än vad som, med hänsyn till deras ålder, vid kalkylen av resp. statförslag beräknats. Vidare har ett antal tjänstemän på grund av sjukdom eller andra omständigheter pensionerats vid en tidigare tidpunkt än den beräknade. Slutligen hava vid nu verkställda beräkningar några tjänstemän ansetts böra nytillföras till vederbörande pensionsstater.

I de nu beräknade utgifterna till pensioner för år 1915, 463,030 kronor, äro inberäknade de särskilda pensioner, som 1914 års riksdag tillerkänt dels maskinisten F. A. F. Malmberg med 1,500 kronor och dels poststationsföreståndaren i Byske Emma Grahnberg med 600 kronor.

Vid beräkning av pensionssumman för år 1915 har, såsom generalpoststyrelsen erinrar, för att erhålla ett belopp, som så nära som möjligt komme att överensstämma med det verkliga utgiftsbeloppet, allenast, i likhet med vad sista åren ägt rum, medtagits de pensionsbelopp, som skulle komma att utbetalas till vederbörande pensionstagare under året.

Beträffande pensionsstaten för år 1916 anför nu styrelsen, att i följd av nyss anförda omständigheter det för år 1915 enligt nu verkställda beräkningar erforderliga anslagsbeloppet, 463,030 kronor, jämte av generalpoststyrelsen föreslaget understödsbelopp till änkan Anna Sofia Carlsson, 150 kronor, eller tillhopa .....

	kronor 463,180: —
bör ökas med	» 39,275: —

Transport kronor 502,455: —

Transport kronor 502,455: —

utgörande skillnaden mellan de vissa pensionstagare för helt år tillkommande pensionsbelopp och den del därav, som skall utbetalas under år 1915.

Härtill komma de pensionsbelopp, vilka, enligt vad nu kan förutses, komma att under år 1916 utbetalas till de samma år nyblivna 25 pensionärer, därvid, i likhet med vad förut skett, beräknats, att pensionerna skulle komma att utgå från och med andra månaden efter inträdd pensionsålder, ...

kronor 17,730: —

Summa kronor 520,185: —

Från denna summa bör dragas den på grund av dödsfall eller annan avgång bland pensionärerna uppkomma besparing i utgifterna, vilken, likaledes i enlighet med vad ägt rum föregående år, torde böra upptagas till 5 procent å den efter nyssnämnda grunder erhållna slutsumma, d. v. s. i förevarande fall ..

» 26,000: —

Utgifterna å pensionsstaten skulle enligt denna beräkningsgrund komma att för år 1916 belöpa sig till .....

kronor 494,185: —

Emellertid har generalpoststyrelsen gjort framställning om beredande av pension åt ytterligare några i postverkets tjänst anställda personer och en änka efter sådan person. Styrelsen anför därom följande.

Ang. ålder-
domsunder-
stöd åt
maskinisten
J. P. Forsgren.

Maskinisten vid post- och telegrafverkens gemensamt ägande fastighet i Sundsvall Johan Petter Forsgren är född den 6 augusti 1840. Han anställdes såsom maskinist enligt kontrakt den 1 september 1893. Den årliga avlöningen utgjorde till en början 900 kronor, men förhöjdes från och med 1912 års ingång till 1,080 kronor, likaledes för år. Därutöver har han åtnjutit fri bostad, bestående av ett rum och kök, med fri värme och elektrisk belysning, vilka naturaförmåner kunna uppskattas till 250 kronor. Forsgrens inkomst från post- och telegrafverken kan alltså för närvarande beräknas utgöra sammanlagt 1,330 kronor.

I egenskap av maskinist har Forsgren haft att uppelda ångpannorna, sköta maskineriet med rörledningar och värmeelement, avhjälpa mindre bristfälligheter å desamma, ombesörja sotning av ångpannetuber eller övriga eldrör samt att övervaka inläggning av brännmaterialier.

Därjämte har Forsgren haft till åliggande att utföra sådana arbeten inom fastigheten, vilka i allmänhet tillhöra portvakt och gårdskarlar.

Under sin tjänstetid har Forsgren icke varit berättigad till semester. Han har icke åtnjutit ledighet annat än i mindre utsträckning. Forsgren har under hela sin anställning i egenskap av maskinist omsorgsfullt och plikttroget skött sin befattning.

Forsgren är gift. Han äger ett hopsparat kapital av mellan 2,000 och 3,000 kronor. Endast på avkastningen av detta kan han icke försörja sig och sin åldriga hustru.

Under de senaste två åren har Forsgrens allmänna hälsotillstånd varit mindre gott. Enligt ett av lasarettsläkaren i Sundsvall Helge Rödén den 6 augusti 1914 avgivet intyg, är Forsgren på grund av hög ålder och sjukdom (inflammation i njurbäcken och urinblåsa) för framtiden oförmögen att sköta sin maskinistbefattning. Vid nämnda förhållande anser generalpoststyrelsen, att Forsgren bör beredas någon mindre pension, varigenom han med tillhjälp av den lilla avkastning, hans besparingar kunna lämna, må bliva i tillfälle att utan allför stora bekymmer motse återstående livstid. Utan sådan pension skulle utsikten för Forsgren att, sedan han ej längre kan arbeta, kunna själv försörja sig och sin hustru vara synnerligen mörk.

Generalpost- och telegrafstyrelserna hava den 4 augusti 1911 träffat det avtal i fråga om gäldande av omkostnaderna för post- och telegrafhuset i Sundsvall, att kostnaderna för uppvärmning av de i huset befintliga lokaler skulle bestridas med 53 % av postverket och med 47 % av telegrafverket. Efter dessa grunder delas alltså den kontanta ersättning av 1,080 kronor för år, vilken ersättning nu utgår till Forsgren.

Enligt lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänsteinnehavares rätt till pension skulle, därest Forsgren varit anställd på ordinarie stat, pensionsunderlaget för honom hava beräknats till $\frac{2}{3}$ av förenämnda 1,330 kronor eller alltså till 886 kronor 67 öre.

Då Forsgren icke uppnått den för full pensions åtnjutande fastställda tjänsteålder, vilken i förevarande fall torde böra beräknas till 35 år, i det att Forsgren nu innehar en tjänstgöringstid av allenast omkring 21 år, synes den pension, Forsgren, därest åberopade lag på honom tillämpades, vid avgång från maskinistbefattningen efter 1915 års utgång skulle kunna erhålla, böra utgöra högst $\frac{22}{35}$ av full pension, eller sålunda med vederbörlig avrundning uppåt högst 560 kronor.

I betraktande emellertid därav att Forsgren icke för vinnande av den pension, varom nu är fråga, behöft underkasta sig erläggande av

pensionsavgifter, anser generalpoststyrelsen att pensionsbeloppet bör utgå med allenast 500 kronor.

På grund av vad sålunda anförts, hemställer generalpoststyrelsen, efter samråd med telegrafstyrelsen, att maskinisten vid post- och telegrafverkens fastighet i Sundsvall Johan Petter Forsgren må från och med månaden näst efter den, då han efter 1916 års ingång erhåller entledigande från sin befattning i nämnda verks tjänst, under sin återstående livstid få uppbära ett årligt understöd av 500 kronor, samt att detta understödsbelopp måtte å de två verken fördelas på samma sätt, varpå ersättningen till Forsgren nu utgår — eller med 53 procent, motsvarande 265 kronor, å postverket samt med 47 procent, motsvarande 235 kronor, å telegrafverket.

Ang. ålder-
domsunder-
stöd åt f. d.
poststations-
föreståndaren
J. F. Ljung-
krantz.

Generalpoststyrelsen anför vidare:

Å postverkets avlöningsstat är uppfört ett anslag å 20,000 kronor till understöd m. m. åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlåtats i dess ärenden. Av detta anslag utbetalas bland annat ålderdomsunderstöd åt poststationsföreståndare. Beträffande grunderna för understödets utgående har numera den utvidgning bestämts, att understöd tilldelas poststationsföreståndare, som varit anställd medelst personligt kontrakt vid avgången från sin befattning efter att hava tjänstgjort under minst 25 år, därest han befinnes vara i behov av understöd, med lämpligt belopp, dock högst vad som motsvarar $\frac{2}{3}$ av det arvode, som till honom senast utgått från postverket.

Från förre poststationsföreståndaren i Färjestaden Johan Fredrik Ljungkrantz har nu inkommit framställning om understöd.

Ljungkrantz är född den 2 januari 1847 och har således snart uppnått 68 levnadsår. Han antogs till föreståndare för poststationen i Färjestaden den 19 juli 1878, vilken befattning han beklätt, tills poststationen den 1 oktober 1909 indrogs och ersattes med postkontor, då han anställdes såsom dispositionsbiträde där. Som poststationsföreståndare har Ljungkrantz sålunda tjänstgjort i 31 år och 2 månader.

Rörande Ljungkrantz' ekonomiska förhållanden hänvisas till två intyg, avgivna dels av kyrkoherden Alfred Lindblom i Torslunda m. fl. och dels av ordföranden i Torslunda sockens kommunalnämnd Fred. Johansson. Av dessa intyg inhämtas,

att Ljungkrantz icke äger andra medel till sitt livsuppehälle än vad han såsom dispositionsbiträde uppbär från postverket;

att han, då han på grund av ålder lämnar denna sin befattning, är för sitt uppehälle hänvisad till det understöd, som kan bliva honom beviljat från postverket;

samt att det varit honom omöjligt att spara något för ålderdomen, särskilt som han för att bereda vård åt sin under 20 år sjuka, för 2 år sedan avlidna hustru, sett sig nödsakad att försälja den lägenhet, han förut ägde, och dessutom ikläda sig skulder. Det vitsordas, att Ljungkrantz' svåra ekonomiska ställning ingalunda kan anses vara självförvållad.

I årsarvode såsom poststationsföreståndare har Ljungkrantz uppburit

300 kronor	under tiden	$\frac{19}{7}$	1878— $\frac{30}{9}$	1899	och
450 »	»	»	$\frac{1}{10}$	1899— $\frac{30}{9}$	1909

Dessutom har i biträdesanslag till föreståndaren för poststationen i Färjestaden utgått följande belopp, nämligen:

120 kronor	per år	under tiden	$\frac{1}{10}$	1902— $\frac{28}{2}$	1907	
600 »	»	»	»	$\frac{1}{3}$	1907— $\frac{30}{9}$	1908
1,320 »	»	»	»	$\frac{1}{10}$	1908— $\frac{30}{9}$	1909

Enligt avgivet intyg av 1:e stadsläkaren i Kalmar är Ljungkrantz till följd av dåliga ben (åderbräck och sviter efter benbrott) oförmögen att sköta nu innehavda dispositionsbiträdesbefattning vid postkontoret i Färjestaden.

Ljungkrantz har icke någon sysselsättning utom postverket.

Det understödsbelopp, som med tillämpning av de allmänna grunderna skulle utgå till Ljungkrantz i egenskap av poststationsföreståndare, eller 300 kronor, förklarar sig emellertid styrelsen i förevarande fall anse vara mindre än som är billigt och skäligt.

Befattningen såsom poststationsföreståndare i Färjestaden har varit av mer än vanligt krävande beskaffenhet.

Förutom arbetet med den lokala poströrelsen hade poststationsföreståndaren jämväl att ordna och vidareexpediera de stora transitoposter, som avgiugo till och ankommo från såväl södra ringlinjen Färjestaden—Ottenby—Färjestaden som norra ringlinjen Färjestaden—Borgholm—Färjestaden. Varje vecka avfärdades 10 poster och ankommo 11, ett för en poststation synnerligen stort antal poster. Därjämte hade poststationsföreståndaren att expediera ett stort antal ångbåtsposter. Färjestaden har genom sitt läge vid den smalaste delen av Kalmarsund utgjort en centralpunkt för postförbindelserna på Öland. Det var också denna omständighet och postanstaltens betydelse beträffande transitoposterna, som föranledde poststationens i Färjestaden utbytande mot

postkontor. Arbetet med poststationens i Färjestaden skötande torde hava tagit poststationsföreståndarens såväl tid som krafter fullt i anspråk.

Men utom skötseln av poststationsföreståndarbefattningen har Ljungkrantz över 20 år, nämligen från den 1 november 1890 till och med 1910 års utgång verkställt posttransporterna mellan poststationen eller, sedan denna indrogs, postkontoret och postförande ångbåtarna vid Färjestadens hamn. Detta arbete har varit mycket ansträngande, särskilt vintertiden, då posten stundom måst avhämtas långt ut på isen.

I ersättning såsom posttransportör har Ljungkrantz uppburit 200 kronor per år intill ingången av år 1901, då beloppet höjdes till en krona per dygn.

Såsom av vad ovan anförts framgår, har emellertid Ljungkrantz även därutöver anlitats i postverkets ärenden. Då poststationen i Färjestaden den 1 oktober 1909 indrogs, antogs Ljungkrantz till s. k. dispositionsbiträde vid det nyöppnade postkontoret därstädes, i vilken egenskap han fortfarande tjänstgör. Med dispositionsbiträde förstås en person, som anställts såsom biträde vid postkontor med avlöning av ett till vederbörande postförvaltares disposition anvisat anslag. Ljungkrantz har i egenskap av dispositionsbiträde haft sig anvisad tjänstgöring av i huvudsak samma beskaffenhet som en av postverket direkt avlönad tjänsteman. Hans avlöning såsom dispositionsbiträde har utgjort 1,000 kronor per år.

Ljungkrantz intager därför, i fråga om understöd, enligt generalpoststyrelsens mening i viss mån en särställning. Ljungkrantz har bakom sig en tjänstetid av

såsom poststationsföreståndare	31	år	2	månader
» posttransportör	20	»	2	»
» dispositionsbiträde (1 oktober 1914)	5	»		

Styrelsen förklarar, att Ljungkrantz på de olika befattningar, han bestritt inom postverket, fullgjort sina åligganden punktligt och noggrant och har såväl av förmän inom verket som av den korresponderande allmänheten erhållit de bästa vitsord.

Den av Ljungkrantz efter poststationens i Färjestaden indragning å det i stället inrättade postkontoret bestridda dispositionsbiträdesbefattning anser generalpoststyrelsen, då det gäller tilldelande av understöd, icke rättvisligen böra värdesättas mindre än den förutvarande av honom innehavda poststationsföreståndarbefattningen.

I detta sammanhang erinrar generalpoststyrelsen, att Kungl. Maj:t och riksdagen beviljat exempelvis dispositionsbiträdet vid postkontoret

i Kalmar änkefru Josefine Bernhardina Karolina Lindqvist, född Ekström, understöd av 700 kronor, utgörande $\frac{2}{3}$ av det anslagsbelopp, varmed hon senast avlönats såsom dispositionsbiträde.

Generalpoststyrelsen har emellertid i förevarande fall ansett sig böra stanna vid att för Ljungkrantz ifrågasätta ett årligt understöd av 650 kronor, eller allenast 50 kronor mer än det högsta belopp, som enligt gällande föreskrifter kan tilldelas poststationsföreståndare, vilkens maximiarvode faststälts till 900 kronor, och har alltså hemställt, att f. d. poststationsföreståndaren i Färjestaden, nuvarande dispositionsbiträdet därstädes Johan Fredrik Ljungkrantz måtte från och med månaden näst efter den, då efter 1916 års ingång entledigande från innehavande befattning varder honom meddelat, under sin återstående livstid tilldelas ett årligt understöd av 650 kronor att utgå av postmedel.

Ytterligare anmäler generalpoststyrelsen, att Anna Sofia Carlsson, änka efter eldaren vid centralposthuset i Stockholm Gustaf Gerhard Carlsson och född den 14 juli 1855, hos generalpoststyrelsen anhållit om vidtagande av åtgärder för att åt henne måtte beredas en årlig pension.

Styrelsen upplyser: Gustaf Gerhard Carlsson anställdes såsom eldare vid centralposthuset i Stockholm från och med den 25 oktober 1887. Hans avlöning, som till en början utgjorde 900 kronor per år, förhöjdes sedermera, så att densamma från år 1913 uppgick till 1,500 kronor per år.

Den 13 mars 1897 träffades Carlsson av olycksfall under arbetet. Han råkade få vänstra armen mellan remmen till ångmaskinen och en i gång varande remskiva. Därvid bröts vänstra armen på fyra ställen, varjämte högra nyckelbenet och samtliga revben på vänster sida bräcktes. Carlsson erhöll ävenledes krosskador å huvudet. Till följd av dessa skador hade en väsentlig nedsättning i hans arbetsförmåga inträtt under hans senare levnadsår. Endast genom av honom själv anskaffad och bekostad biträdeshjälp var han i stånd att fullgöra honom åliggande göromål. I september 1913 inkom han också med begäran om pension, därvid han åberopade sig å ett för honom utfärdat läkarbetyg, utvisande att han led av hjärtlidande samt ofärdighet i vänstra armen och att han var oförmögen att försörja sig med sitt arbete. Den 27 februari 1914 avhände sig Carlsson livet inom maskinrummet i centralposthuset genom hängning. Carlsson hade då varit i postverkets tjänst över 26 år.

Den efter Carlsson upprättade bouppteckning utvisar en behållning av 4,196 kronor 48 öre. Den huvudsakligaste delen därav utgöres av en lägenhet i Nacka socken av Stockholms län i värde av 4,300 kronor. Makarna Carlsson äga två barn, vilka båda äro myndiga.

Ang. under-
stöd åt
eldaren G. G.
Carlssons
änka.

Carlssons anställning i statstjänst har icke varit av beskaffenhet, att han kunnat genom inbetalning till någon av staten understödd kassa bereda sina efterlevande något bidrag till deras uppehälle. Styrelsen finner det under sådana förhållanden billigt, att något årligt understöd av statsmedel tilldelas änkan Carlsson, så länge hon förbliver änka.

Generalpoststyrelsen erinrar i detta sammanhang därom, att Kungl. Maj:t och riksdagen år 1912 tilldelade eldaren och maskinisten vid naturhistoriska riksmuseum Lars Larsson Bloms änka Anna Sofia Blom, född Wernholm, ett årligt understöd av 150 kronor under förhållanden, som torde vara jämförbara med nu förevarande.

Därest understöd finnes böra beviljas änkan Carlsson, anser styrelsen, att detsamma bör utgå antingen å allmänna indragningsstaten eller postverkets pensionsstat. Från generalpoststyrelsens sida är icke något att erinra mot det senare.

Under åberopande av vad sålunda förekommit hemställer generalpoststyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att eldaren vid centralposthuset i Stockholm Gustaf Gerhard Carlssons änka Anna Sofia Carlsson må under sin återstående livstid från och med år 1915, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av postmedel uppbära ett årligt understöd av 150 kronor.

Departements-
chefen.

Vad generalpoststyrelsen anfört och hemställt i fråga om pensionsstaten, finner jag mig böra biträda. Beträffande särskilt styrelsens framställningar om årliga understöd åt maskinisten Forsgren, för detta poststationsföreståndaren Ljungkrantz och änkan Carlsson synes den av styrelsen förebragta utredningen i de särskilda fallen visa billigheten och rättvisan i att dessa personer tilldelas något understöd. Och de av styrelsen föreslagna beloppen synas mig vara beräknade i full överensstämmelse med vad riksdagen i liknande fall brukat bevilja.

Sammanställ-
ning.

Pensionsstaten har ovan beräknats till	kronor	494,185: —
Skulle årligt understöd, såsom nu föreslagits, beviljas		
dels maskinisten J. P. Forsgren med	»	265: —
dels ock dispositionsbiträdet J. F. Ljungkrantz		
med	»	650: —
		<hr/>
komme pensionsstaten att sluta på ett belopp av	»	495,100: —
<i>vilket innebär en ökning av senast fastställda pensionsstat, kronor 433,840: —, med 61,260 kronor.</i>		

Summan av de utgående pensionerna är i staten uppdelad på följande personalgrupper:

- 1) Tjänstemän, som erhållit avsked;

2) Tjänstemän m. fl., som i följd av skada under tjänstutövning eller annan orsak tillerkänts årligt understöd;

3) Avlidna tjänstemäns m. fl. änkor och barn.

För år 1915 var för gruppen 2) upptaget ett belopp av ..... kronor 9,815: —

För år 1916 skulle, vid bifall till förestående hemställen om årligt understöd åt J. P. Forsgren och J. F. Ljungkrantz, läggas ..... » 915: —

Summa kronor 10,730: —

Från denna summa bör avdragas understöd åt numera avlidna f. d. dispositionsbiträdet Hilda M. J. Carlander, född Sjölander ..... » 300: —

Beloppet av understöd till tjänstemän m. fl., som i följd av skada under tjänstutövning eller annan orsak tillerkänts årligt understöd, skulle sålunda för år 1916 belöpa sig till ..... kronor 10,430: —

För år 1915 var för gruppen 3) upptaget ett belopp av ..... » 2,500: —

vartill bör läggas nu föreslaget understöd åt änkan Anna Sofia Carlsson ..... » 150: —

Från denna summa ..... kronor 2,650: —

bör avdragas det beviljade understödet åt två av den under tjänstutövning mördade postbetjänten S. Z. Abramssons barn, Beda Vilhelmina Abramsson och Ebba Ingeborg Abramsson, vilka under år 1915 uppnå 18 år, vid vilken ålder understödet skall upphöra att utgå ..... » 200: —

Beloppen för denna grupp skulle sålunda för år 1916 belöpa sig till ..... kronor 2,450: —

Pensionsstaten för år 1916, ovan beräknad till 495,100 kronor, bör sålunda fördelas på följande sätt:

1) Tjänstemän, som erhållit avsked ..... kronor 482,220: —

2) Tjänstemän m. fl., som i följd av skada under tjänstutövning eller av annan orsak tillerkänts årligt understöd ..... » 10,430: —

3) Avlidna tjänstemäns m. fl. änkor och barn ..... » 2,450: —

Summa kronor 495,100: —

D. Postbefordran.

(Förslagsanslag.)

Postbefordran å järnväg.

Generalpoststyrelsen anmäler, beträffande anslaget till postbefordran å järnväg, att styrelsen icke under nuvarande förhållanden ansett sig böra föreslå någon ökning av de för vardera av åren 1914 och 1915 beviljade anslag, 4,400,000 kronor.

Från anslaget i fråga bestridas utgifter till statens och enskilda järnvägar för posttransporter samt kostnader dels för underhåll av statsjärnvägarnas postvagnar (med undantag av axlar och hjul) och för ändringar å desamma, som vidtagas på begäran av generalpoststyrelsen, dels för anskaffande och underhåll av inredningar i postkupéer å enskilda järnvägar, dels ock för postkupéers uppvärmning, belysning och städning.

Järnvägslinjernas längd utgjorde år 1913 14,316 km. och torde under år 1914 komma att uppgå till 14,400 km. Antalet postförda kilometer å järnväg hava under år 1913 ökat med 425,525 eller från 28,764,449 km. under år 1912 till 29,189,974 km. år 1913. Ökningen under år 1914 torde komma att utgöra omkring 700,000 kilometer.

Det har beräknats, att under loppet av år 1915 skulle öppnas järnvägspostföringslinjer med en sammanlagd längd av omkring 500 km.

Enligt uppgifter, som generalpoststyrelsen erhållit från järnvägsstyrelsen samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, skulle dessutom under år 1916 följande nya järnvägslinjer, å vilka postbefordran torde komma att anordnas, upplåtas för allmän trafik, nämligen

Statsbanelinjer:

Karungi—Haparanda	26 km.
Dorotea—Volgsjön	47 »
Hackås—Åsarne	36 »

Enskilda järnvägar:

Älmeboda—Ingelstad	29,3 km.
Brittatorp—Säfsjöström	31,6 »
Säfsjöström—Älghult	11,8 »
Dessutom diverse ännu ej påbörjade banor, vilkas fullbordande fördenskull torde vara tvivelaktigt, tillhoppa	298,2 »

 Summa 479,9 km.

Även om det kan förutses, att åtskilliga av de nya järnvägslinjerna icke bliva färdiga inom avsedd tid, lärer dock postverket komma att få vidkännas ökade kostnader för posttransporter med anledning av nyöppnade järnvägar under åren 1915 och 1916 med ej oväsentliga belopp.

Därjämte torde böra räknas med stegring jämväl beträffande andra utgiftsposter under anslaget.

Med hänsyn emellertid därtill, att de för åren 1914 och 1915 beviljade anslag icke, såvitt nu kan beräknas, torde behöva tillfullo tagas i anspråk, har generalpoststyrelsen, såsom ovan nämnts, funnit sig icke böra ifrågasätta någon förhöjning av anslaget utan hemställer, att detsamma fastställles till 4,400,000 kronor.

Postbefordran å landsväg jämte lokala transporter.

Ej heller beträffande ifrågavarande anslag vill styrelsen nu föreslå någon förhöjning.

Anslaget har för vardera av åren 1914 och 1915 utgått med 2,100,000 kronor.

Enligt verkställda utredningar vill det synas, som om besparingar å anslaget skulle kunna göras för nämnda år.

Antalet postförda kilometer å landsvägspostlinjer utgjorde under år 1912 13,117,261 samt under år 1913 13,269,676, sålunda en ökning på 152,415 postförda kilometer. Ökningen för år 1914 torde kunna uppskattas till högst 230,000 kilometer.

Antalet lantbrevbäringslinjer utgjorde vid utgången av år 1913 2,116, varav 477 av första samt 1,639 av andra klass. Vid utgången av år 1912 utgjorde motsvarande antal 2,061, varav 470 av första samt 1,591 av andra klass.

Postföringslegan har under år 1912 i medeltal utgjort för åkande post 11,4 öre, för gång- och roddpost 10 öre samt för lantbrevbärning 10,2 öre per kilometer. Under år 1913 utgjorde medellegan resp. 11,5, 9,8 och 10,3 öre per kilometer.

Oaktat generalpoststyrelsen allt fortfarande söker hålla legorna nere vid skäliga belopp, har icke kunnat undvikas, att legorna under år 1914 visat en ej obetydlig stegring.

Postbefordran sjöledes.

I fråga om anslagen till postbefordran sjöledes för år 1916 har generalpoststyrelsen ansett sig icke böra ifrågasätta någon förändring utan

föreslår, att desamma sättas till samma belopp, som fastställts för år 1915, eller sålunda för postbefordran:

1:o)	emellan Sveriges fastland och Gottland till.....	kronor	75,000:—
2:o)	» övriga inrikes orter	»	140,000:—
3:o)	» Sverige och Tyskland	»	273,500:—
4:o)	» » » Danmark	»	15,000:—
5:o)	» » » Finland (Ryssland)	»	25,000:—
6:o)	» » » samt Storbritannien och Amerika	»	14,000:—

Sistnämnda anslag har alltsedan år 1909 upptagits till 14,000 kronor. Utgifterna å detsamma uppgingo år 1913 till 11,198 kronor 37 öre. Å anslaget avföras kostnaderna för befordran av paketpost med anlitande av direkta ångbåtslägenheter Göteborg—London och Göteborg—Hull resp. Grimsby samt för sjöbefordran mellan Köpenhamn och New-York av svensk paketpost, som expedieras från postkontoret i Malmö, till amerikansk utväxlingspostanstalt.

Generalpoststyrelsen anmäler, att till följd av nu rådande krigstillstånd och därav föranledda förhållanden omläggningar av postförbindelserna mellan Sverige och utlandet nödvändiggjorts. Bland annat hava nya befordringsvägar fått anlitas för befordran av den post till Belgien, Frankrike, Storbritannien och Irland, Canada, Amerikas Förenta Stater m. fl. länder, som under vanliga förhållanden befordras över Tyskland, men vilken under nuvarande förhållanden måste överlämnas direkt till eller vidarebefordras genom förmedling av storbritanniska postverket. Till en början anlidades för sistnämnda postbefordring genom norska postverkets förmedling ångbåtslägenheter mellan Bergen och Newcastle, men numera har, efter förhandlingar, avtal träffats mellan generalpoststyrelsen och vissa rederibolag om postbefordran med direkta ångbåtslägenheter Göteborg—Storbritannien med fem turer i veckan fram och åter.

Denna postbefordran tog sin början den 18 september 1914 och skulle kostnaderna för densamma, under förutsättning att postföringen i fråga komme att äga rum intill 1914 års slut, belöpa sig till 112,500 kronor, minskat med den för paketbefordringen Göteborg—England under vanliga förhållanden utgående ersättningen, omkring 1,200 kronor, eller sålunda 111,300 kronor.

Utgifterna å anslaget kunna fördenskull, under sistberörda förutsättning, beräknas att för år 1914 uppgå till omkring 122,000 kronor.

Styrelsen meddelar emellertid, att då nu ifrågavarande direkta ångbåtsförbindelse mellan Göteborg och Storbritannien är av tillfällig natur, och det åtminstone för närvarande icke lär kunna förutses, huruvida eller i vad mån denna linje även för framtiden kommer att upprätthållas och

anlitas för postbefordran, generalpoststyrelsen ansett sig icke böra taga hänsyn till förbindelseleden i fråga vid nu avgivande förslag beträffande utgifterna för år 1916 under omhandlade anslagsrubrik.

Styrelsen har dock i detta sammanhang funnit sig böra fästa uppmärksamheten därå, att, för den händelse vare sig nyssnämnda linje eller eventuellt annan direkt sjöförbindelse Sverige—Storbritannien med snabba ångbåtsslägenheter skulle komma till användning för postbefordran under år 1916, utgifterna under anslagsrubriken givetvis skola avsevärt överstiga det förslagsvis fastställda beloppet. Härvid bör, å andra sidan, icke lämnas oanmärkt, att under sådant förhållande inkomster komma att tillföras svenska postverket under andra titlar.

Summan av samtliga anslag för postbefordran sjöledes beräknas sålunda för år 1916 uppgå till 542,500 kronor.

Transitersättning åt främmande postverk.

Enligt internationella postfördrag skall den årliga ersättningen för transitering av brevpostförsändelser vederbörande länder emellan grunda sig på statistik, som verkställes vart sjätte år. Sådan statistik upprätades senast under maj månad 1913, avseende åren 1914—1919. De belopp, svenska postverket har att erhålla från, respektive erlægga till främmande postverk på grund av sagda statistik, bestämmas av internationella postbyrån i Bern. Sådan beräkning har emellertid ännu ej bekommit. Generalpoststyrelsen, som sålunda icke kan avgöra, huruvida någon ökning eller minskning av det belopp, som av generalpoststyrelsen beräknats för täckande av skuldsaldot åren 1914 och 1915, 100,000 kronor för vardera året, kan bliva erforderlig, hemställer fördenskull, att förevarande anslag måtte jämväl för år 1916 fastställas till 100,000 kronor.

Emot vad generalpoststyrelsen sålunda anført i fråga om anslagen under »D. Postbefordran» har jag intet att erinra, då det ju under nu rådande förhållanden ej synes möjligt att med någon säkerhet beräkna, i vad mån anslagen eventuellt borde höjas eller sänkas. *Departements-
chefen.*

Jag anser mig emellertid böra meddela, att, på grund av de ökade svårigheter, som — efter det styrelsen den 30 september 1914 avgav sitt yttrande i ärendet — uppstått för den neutrala sjöfarten på Nordsjön, kostnaderna för nu omhandlade postföring torde komma att i någon mån överskrida det av styrelsen beräknade beloppet.

De särskilda kostnader, som svenska postverket sålunda under nu rådande förhållanden måste vidkännas för uppehållande av postföringen

mellan Sverige och Storbritannien, förväntas dock, enligt vad jag inhämtat från generalpoststyrelsen, komma att uppvägas av ökad transitersättning från främmande postförvaltningar.

Anslagen under »D. Postbefordran» skulle sålunda för år 1916 komma att i sin helhet utgå med fortfarande oförändrat belopp eller 7,142,500 kronor.

E. Omkostnader.

(Förslagsanslag).

Felräkningspenningar.

Generalpoststyrelsen förklarar, att detta anslag torde för år 1916 kunna fastställas till enahanda belopp som i staterna för åren 1913, 1914 och 1915 eller 75,000 kronor.

Ersättning för tjänsteresor i allmänhet.

Anslagen för detta ändamål hava för åren 1913, 1914 och 1915 fastställts till resp. 85,000, 90,000 och 95,000 kronor.

Av anslaget i fråga utgår, såsom generalpoststyrelsen erinrar, ersättning till tjänstemän för resor, som företagas med anledning av förflyttning från en tjänstgöringsort till en annan, förordnande på annan ort än stationsorten eller dylikt ävensom gottgörelse till generalpoststyrelsens chef och ledamöter samt till postdirektörerna och deras närmaste män för inspektionsresor.

Styrelsen meddelar, att utgifterna å anslaget hava utgjort 82,973 kronor under år 1912 och 93,444 kronor under år 1913. För år 1914 förväntar generalpoststyrelsen, att anslaget skall kunna hållas inom det förslagsvis fastställda beloppet.

Styrelsen förklarar sig under förhanden varande förhållanden anse sig icke böra föreslå någon förhöjning av anslaget för år 1916 utan hemställer, att detsamma fastställs till samma belopp som för år 1915 eller 95,000 kronor.

Traktamenten för tjänstgöring i postkupé eller å landsvägspostlinje.

Ifrågavarande anslag, för år 1914 fastställt till 300,000 kronor, har för år 1915 förhöjts till 310,000 kronor.

Det alltjämt fortgående öppnandet av nya postförbindelser medför givetvis, att utgifterna till traktamenten ökas för varje år.

Då det enligt nu verkställda beräkningar vill synas, som om anslagen för åren 1914 och 1915 icke skulle behöva fullt tagas i anspråk för sitt ändamål, anser generalpoststyrelsen, att ifrågavarande anslag bör för år 1916 kunna bestämmas till samma belopp som för år 1915 eller 310,000 kronor.

Överliggningslokaler åt tjänstemän, tjänstgörande i postkupé eller landsvägspostlinje.

Anslaget i fråga har i postverkets stater för vardera av åren 1913, 1914 och 1915 upptagits till 60,000 kronor.

Utgifterna å detta anslag, som under år 1913 uppgingo till något över 56,300 kronor, beräknas under år 1914 komma att något överstiga det anvisade anslagsbeloppet. Jämväl för följande år torde utgifterna under anslaget komma att successivt ökas. För åren 1915 och 1916 kan den sammanlagda merutgiften icke beräknas till lägre än 4- å 5,000 kronor per år.

Med anledning härav anser generalpoststyrelsen, att ifrågavarande anslag bör för år 1916 bestämmas till förslagsvis 65,000 kronor, innebärande en förhöjning av 5,000 kronor i förhållande till senast fastställda anslag.

Uniformsbeklädnad.

Anslaget till uniformsbeklädnad, som år 1912 utgjorde 330,000 kronor, har i staterna för vardera av åren 1913, 1914 och 1915 upptagits till 360,000 kronor.

Av anslaget under denna titel har enligt styrelsens uppgift utbetalats

under år 1912	kronor 288,607: — och
» » 1913	» 276,470: —

Under år 1914 torde, enligt styrelsens beräkning vid uppgörande av förevarande statförslag, utgifterna komma att uppgå till omkring 330,000 kronor.

Visserligen torde under de närmaste åren prisförhöjning å tyg och övriga beklädnadsmaterialier vara att emotse, varjämte ökade kostnader komma att uppstå dels genom beslutad utvidgning av beklädnadsförmånen till vissa kategorier tjänstemän, dels ock genom den årliga ökningen av antalet beklädnadsberättigade tjänstemän.

Generalpoststyrelsen förklarar sig emellertid i allt fall vilja söka att såvitt möjligt hålla utgifterna under denna titel inom gränsen för

senast fastställda anslagsbelopp, varför styrelsen icke ifrågasätter någon höjning, utan hemställer, att anslaget jämväl för år 1916 sättes till 360,000 kronor.

Sjukvård m. m.

Av anslaget till sjukvård m. m., vilket i statförslaget för år 1913 upptagits till 33,000 kronor, för år 1914 till 40,000 samt för år 1915 till 45,000 kronor, bestridas kostnaderna för läkarvård, medikamenter, sanatorievård m. m. åt därtill berättigade tjänstemän vid postverket. Utgifterna hava för år 1913 belöpt sig till 33,940 kronor samt beräknas för år 1914 komma att uppgå till i runt tal 47,000 kronor.

Då anslaget för år 1914 sålunda synes komma att väsentligt överskridas, torde, säger styrelsen, ifrågavarande anslag i statförslaget för år 1916 icke böra upptagas till lägre belopp än 55,000 kronor, vilket skulle innebära en förhöjning av senast fastställda anslag med 10,000 kronor.

Undervisningskurser.

Anslaget för ändamålet har i staterna för vart och ett av åren 1913, 1914 och 1915 fastställts till 33,000 kronor.

Generalpoststyrelsen föreslår, att anslaget för år 1916 sättes till samma belopp.

Hyror för postlokaler.

Detta anslag är upptaget i staterna för år 1913 till 395,000 kronor samt för åren 1914 och 1915 till 435,000 kronor. År 1913 belöpte sig utgifterna å anslaget till 319,212 kronor. För år 1914 har beräknats, att de komma att uppgå till omkring 390,000 kronor.

Styrelsen upplyser, att mellan generalpoststyrelsen, telegraf- och järnvägsstyrelserna samt Sveriges riksbank numera träffats avtal om särskilda allmänna villkor och bestämmelser för förhyrande av lokaler för det ena verkets behov i det andra verkets fastigheter. Till grund för dessa avtal ligger kubikinhållet i lokalerna. Hyresersättningen beräknas med ledning av det i vederbörande fastigheter nedlagda kapitalet i förhållande till det lokalutrymme, som av varje verk disponeras.

Jämlikt dessa avtal förhyr postverket, enligt vad styrelsen meddelar, följande antal postkontorslokaler:

av riksbanken	13 st.
» telegrafverket	12 »
» statens järnvägar	3 »

Av de den 30 september 1914 förefintliga, med enskilda personer avslutade hyreskontrakt om postlokaler, upphörde 14 stycken att gälla den 1 oktober 1914. Nio stycken av dessa kontrakt hava blivit förnyade mot en sammanlagd ökning i hyresersättning av 47 procent.

På grund av bestämmelserna i vederbörande kontrakt utlöper eller kan utlöpa följande antal hyreskontrakt, nämligen år 1915 18 stycken med en sammanlagd hyra av 18,625 kronor och år 1916 27 stycken med ett hyresbelopp å 36,035 kronor. För närvarande finnas 30 kontrakt med en hyressumma av tillhopa 56,020 kronor, som kunna uppsägas efter högst ett år.

Det torde nu vara att motse, att en del av förenämnda kontrakt varda uppsagda och att postverket i anledning därav vid antingen fortsatt förhyrande av de gamla lokalerna eller anskaffande av nya lokaler i dessas ställe måste räkna med en ej obetydlig utgiftsökning.

Då postkontoret givetvis måste vara förlagt till lämplig plats inom vederbörande samhälle, inträffar ej sällan, att postverket får betala en jämförelsevis hög hyra för en mindre ändamålsenlig lokal. I betraktande av posttrafikens tillväxt kräves emellertid vid olika tidpunkter utvidgning av en del postkontorslokaler. Härav föranledes också naturligen högre hyresbelopp.

Ifrågavarande anslag gottgöres de till postverket influtna hyror i postverkets hus eller i övrigt influtna hyresmedel. För år 1913 uppgick det sammanlagda influtna beloppet i sådant hänseende till 37,332 kronor 45 öre. Sådana inkomster från de fastigheter, som tillhöra postverket inom kvarteret Riddaren i Stockholm, utgöra för närvarande 22,330 kronor för år. Sedan numera medgivits, att centralposthuset i Stockholm finge om- och tillbyggas, skola de byggnader, som tillfört postverket nämnda belopp, rivas. Postverket kommer sålunda att under de närmaste åren gå miste om ett på förevarande anslag inverkan inkomstbelopp.

Å andra sidan kan emellertid en besparing påräknas därigenom, att hyresersättningarna för postkontorslokaler i Norrköping och Uddevalla bortfalla, sedan postverkets nybyggnader där tagits i anspråk för sitt ändamål.

Ehuru, på grund av vad sålunda anförts, höjda hyresutgifter torde vara att motse för postlokalerna under år 1916, anser sig generalpoststyrelsen, som ämnar tillse, att utgifterna i fråga i möjligaste mån begränsas, icke böra föreslå någon ökning i det för år 1915 medgivna anslaget till hyror för postlokaler utan hemställer, att detta anslag jämväl för år 1916 sättes till 435,000 kronor.

Postlokalers uppvärmning, belysning och städning.

Anslaget för ifrågavarande ändamål, som under de senare åren utgjort 370,000 kronor, förhöjdes för år 1915 till 390,000 kronor. För år 1914 beräknas utgifterna kunna hållas inom anslagsbeloppet.

Kostnaderna för elektrisk belysning inom postkontorslokaler hava genom den omläggning i avseende å belysningsanordningarna, som generalpoststyrelsen berört i det nästföregående år avgivna statförslaget, kunnat väsentligt nedbringas.

Oaktat, såsom ligger i sakens natur, antalet lampor ökats i väsentlig grad, hava kostnaderna för elektrisk strömförbrukning, vilka för belysningsåret 1909—1910 uppgingo till omkring 130,000 kronor, under belysningsåret 1913—1914 icke utgjort mera än omkring 88,500 kronor. Under sistnämnda år har elektrisk belysning nyinförts vid 9 postkontor med tillhoppa omkring 150 lampor.

Priset å elektriska lampor har för belysningsåret 1913—14 minskats med ej ringa belopp.

Styrelsen anmäler, att styrelsen genom avtal med Stockholms stads gas- och elektricitetsverk beträffande postkontorslokalerna i Stockholm från och med den 1 oktober 1914 erhållit nedsättning i avgiften för elektrisk energi, varigenom kostnaderna i sådant hänseende kunna begränsas till avsevärt mindre belopp än förut.

I samma mån postlokalerna behöva utvidgas eller elektrisk belysning anordnas vid kontor, som förut varit i saknad av dylik belysning, är emellertid, erinrar styrelsen, en ökning av belysningskostnaderna att emotse.

Vad beträffar uppvärmningen anmäler generalpoststyrelsen, att styrelsen sökt i all den mån, så varit möjligt, hålla utgifterna för ändamålet nere. Vidkommande exempelvis Stockholm har generalpoststyrelsen sålunda genom förhandlingar med järnvägsstyrelsen utverkat sig medgivande att från statens järnvägar erhålla erforderlig kvantitet koks för uppvärmning av de två posthusen i Stockholm. Härigenom har postverkets utgifter i detta avseende väsentligt minskats.

I fråga om utgifterna för städning av postlokaler har förhöjning, enligt vad styrelsen meddelar, icke kunnat undvikas. I anseende till stegrade arbetspriser i allmänhet och på grund av inkomna klagomål över otillfredsställande städning av postkontorslokaler har generalpoststyrelsen under år 1914 sett sig nödsakad att i ett flertal fall höja förut utgående anslag.

Styrelsen tror sig emellertid kunna möta de ökade utgifter under ifrågavarande anslag, som styrelsen utan tvivel har att emotse för år

1916, utan att behöva, åtminstone i någon större grad, överskrida anslagsbeloppet för år 1915, 390,000 kronor, vilket styrelsen därför hemställer måtte fastställas jämväl för år 1916.

Tillverkning av frankotecken.

Anslaget ifråga har för åren 1914 och 1915 upptagits till 215,000 respektive 230,000 kronor.

Styrelsen erinrar, att den i sitt år 1913 avgivna statförslag lämnat närmare redogörelse för huru utgifterna å anslaget, oaktat den årliga ökningen i frankoteckenstillverkningen, kunnat väsentligen begränsas.

Utgifterna å anslaget för år 1914 torde enligt styrelsens uppgift komma att röra sig omkring det för året beräknade beloppet.

För mötande av oförutsedda omständigheter anser styrelsen det vara angeläget hava ineliggande förråd av frankotecken så stort, att detsamma må motsvara det normala behovet för en längre tid framåt, än vad förut varit fallet. Härigenom kommer frankoteckenstillverkningen att något ökas utöver vad strängt taget nödvändig göres av årsbehovet.

Antalet av de från postverkets frimärksförråd till postanstalterna utsända frankotecken har ökats med omkring 10 miljoner från år 1912 till år 1913 — då det utgjorde 253,852,490 — med ett sammanlagt värde av 23,653,587 kronor. Ökningen för år 1914 har beräknats till något mer än 10 miljoner stycken.

Med hänsyn därtill att styrelsen i det nya kontrakt, som styrelsen avslutat angående leverans av frankotecken att gälla från 1915 års början åtminstone till 1917 års utgång, betingat sig en ej oväsentlig nedsättning i det årliga ersättningsbeloppet, anser generalpoststyrelsen sig icke nu böra för år 1916 ifrågasätta någon förhöjning i anslaget, vadan detsamma skulle bestämmas till samma belopp som för år 1915 eller 230,000 kronor.

Blankett- och cirkulärtryck, skrivmaterialier m. m.

I fråga om detta anslag, som i postverkets stater upptagits för år 1914 till 400,000 kronor, men för år 1915 förhöjts till 425,000 kronor, anser generalpoststyrelsen någon höjning ej erfordras för år 1916, särskilt i betraktande därav, att styrelsen, i syfte att nedbringa utgifterna å anslaget, har för avsikt att i än ytterligare grad än hittills skett verkställa tryckning av blanketter och andra handlingar, som härför lämpa sig, med de för postverkets räkning anskaffade, i Malmö posthus placerade tryckpressarna.

Anslaget i fråga torde alltså kunna sättas till samma belopp som för år 1915 eller 425,000 kronor.

Förbrukningsartiklar.

Till förbrukningsartiklar hänföras bland annat bindgarn, blyplomber, datumstilar, färgdynor, uniformsknappar, lack, postpåsar och postsäckar, påssaxar, stämpelfärg, stämpellådor, stämpelplattor, viktställ m. m.

Anslaget till förbrukningsartiklar är i postverkets stater upptaget

år 1913 till	kronor 180,000: —
» 1914 »	» 190,000: — och
» 1915 »	» 190,000: —

Styrelsen anmäler, att utgifterna å ifrågavarande anslag torde, så vitt kan förutses, för år 1914 kunna hållas vid det anslagna beloppet eller i varje fall i mycket ringa mån komma att överstiga samma belopp.

I samma mån poströrelsen utvecklas framträder givetvis ökat behov av förbrukningsartiklar. Och den stegring i prisen på förnödenheter i allmänhet, som inträtt särskilt under de senare åren, har naturligen haft sin återverkan även i fråga om anskaffande av ifrågavarande artiklar.

Generalpoststyrelsen framhåller emellertid, att styrelsen, liksom hittills skall låta sig angeläget vara att tillse att genom vidtagande av lämpliga anordningar verkets utgifter i detta fall begränsas i all den mån så skäligen kan ske.

Styrelsen anser sig därför icke nu böra ifrågasätta, att anslaget till förbrukningsartiklar för år 1916 förhöjes med högre belopp än 10,000 kronor och sålunda fastställs till 200,000 kronor.

Telefonavgifter och telegramporto.

För år 1916 synes någon förhöjning ej nödvändigtvis behöva påkallas i det för telefonavgifter och telegramporto i staterna alltsedan år 1913 uppförda anslag, 35,000 kronor.

Diverse utgifter.

Under detta anslag avföras, såsom av anslagets benämning framgår, sådana utgiftsbelopp, som icke äro av beskaffenhet att böra avföras å något annat av de i utgiftsstaterna uppförda anslag.

Styrelsen anmäler, att ersättningen till ledamöterna i den enligt nådigt brev tillsatta tjänstgöringskommissionen vid postverket hava, utom vad rör rese- och traktamentsersättning, jämlikt föreskrift i samma nådiga brev, avförts under anslaget »diverse utgifter». Likaså har styrelsen ansett lämpligt, att de kostnader för postverkets verkstad, som icke kunna hänföras direkt till vissa andra utgiftstitlar, tills vidare avföras å samma anslag. Såväl härigenom som genom rörelsens utveckling samt uppkomsten av nya verksamhetsområden inom postverket, tillkomma givetvis åtskilliga nya utgiftsbelopp av natur att icke böra avföras å andra anslag, och som därför komma att belasta nu ifrågavarande anslag.

Anslaget, som fastställts till 30,000 kronor för år 1913, 35,000 kronor för år 1914 och 45,000 kronor för år 1915, torde därför, enligt generalpoststyrelsens åsikt, för år 1916 böra förhöjas. Styrelsen finner sig dock för närvarande icke böra föreslå högre förhöjning än 10,000 kronor.

Anslaget skulle alltså för år 1916 utgå med 55,000 kronor.

Emot vad generalpoststyrelsen föreslagit beträffande anslagen under omkostnadsstaten, har jag icke funnit något att anmärka.

Departements-
chefen.

Här ovan har föreslagits höjning av anslaget:

Samman-
fattning.

till överliggningslokaler åt tjänstemän, tjänstgörande i		
postkupé eller å landsvägspostlinje	kronor	5,000: —
» sjukvård m. m.	»	10,000: —
» förbrukningsartiklar	»	10,000: —
» diverse utgifter	»	10,000: —
	Summa kronor	35,000: —

Genom dessa ändringar kommer alltså omkostnadsstaten att ökas från 2,728,000 kronor år 1915 till 2,763,000 kronor för år 1916, innebärande en förhöjning av 35,000 kronor. Anslagsökningen för år 1915 förhållande till år 1914 utgjorde 90,000 kronor.

F. Oförutsedda utgifter.

Detta anslag, som i staten för åren 1914 och 1915 upptagits till 25,000 kronor, torde jämväl för år 1916 böra sättas till samma belopp.

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 1 saml. 2 häft. (Nr 2)

G. Avkortningar och restitutioner.

(Förslagsvis.)

De utgifter, som avföras under detta anslag, nämligen ersättningar för bortkomna eller skadade värdeförsändelser, anmärkningsprovision samt avkortningar och restitutioner av postavgifter i allmänhet, kunna på grund av sin natur icke på förhand beräknas med någon som helst tillförlitlighet.

I staten för år 1915 är anslaget upptaget till 14,460 kronor.

För vinnande av jämn slutsumma föreslår styrelsen, att anslaget för år 1916 bestämmes till förslagsvis 12,750 kronor eller alltså en minskning av 1,710 kronor.

H. Avsättning till förnyelsefond.

För avsättning till postverkets förnyelsefond har av Kungl. Maj:t och riksdagen beräknats:

dels 1½ procent av värdet på postverkets i bruk tagna fastigheter,
dels ock 5 procent av värdet å postverkets inventarier.

Fastigheternas värde kommer, så vitt nu är känt, att vid 1914 års utgång uppgå till ..... kronor 7,230,500: —

Under år 1915 bliva inga nybyggnader för postverket färdiga.

Däremot torde de nya posthusen i Norrköping och Uddevalla under år 1916 komma att tagas i bruk.

Fastigheternas värde skulle härigenom ökas med de för nämnda posthusbyggnader avsedda anslag av respektive 400,000 och 240,000 kronor eller tillhoppa ..... kronor 640,000: —

men å andra sidan bör efter det nuvarande posthusets i Norrköping rivning en nedskrivning av denna fastighets bokförda värde, 92,000 kronor, ske med det beräknade värdet av byggnaden » 32,000: —

Om återstående kostnad ..... kronor 608,000: —

lägges till det förut angivna värdet av postverkets fastigheter, blir det beräknade värdet av desamma vid 1916 års utgång ..... kronor 7,838,500: —

1,5 procent härå utgör kronor 117,577 eller i runt tal 120,000 kronor.

Värdet av postverkets inventarier uppgick vid 1913 års utgång till .....

kronor 2,301,000: —

Till inköp av inventarier är för år 1914 anvisatett belopp av .....

» 240,000: —

och för år 1915 .....

» 300,000: —

Vid 1915 års slut skulle postverkets inventarier således hava ett värde av .....

kronor 2,841,000: —

Bifalles den under utgifter för kapitalökning denna dag gjorda hemställan om anslag till inköp av inventarier för år 1916 till ett belopp av 350,000 kronor, skulle värdet av postverkets inventarier ökas med .....

» 350,000: —

Värdet av postverkets inventarier kan alltså vid 1916 års slut beräknas komma att uppgå till kronor 3,191,000: —

5 procent å detta värde utgör 159,550 kronor eller i avrundat tal 160,000 kronor.

Sammanlägges den här ovan beräknade kostnaden för posthusens underhåll .....

kronor 120,000: —

med nyss angivna beräknade utgifter för underhåll av inventarier .....

» 160,000: —

erhålles det belopp, som för år 1916 bör av-sättas till förnyelsefond .....

kronor 280,000: —

vilket innebär en ökning av 15,000 kronor i förhållande till 1915 års anslag.

Mot vad styrelsen föreslagit beträffande anslagen till oförutsedda utgifter, avkortningar och restitutioner samt avsättning till förnyelsefond har jag intet att anmärka utan tillstyrker bifall till framställningen. Departements-
chefen.

Vid bifall till mitt förslag till postverkets stat för driftkostnader för år 1916 komma de särskilda anslagssummorna att i förhållande till år 1915 ställa sig på sätt närmare framgår av efterföljande tabell:

	År 1915.	År 1916.	Ökning år 1916 i förhållande till år 1915.	Minskning år 1916 i förhållande till år 1915.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
A. Avlöningar.				
<i>I. Generalpoststyrelsen.</i>				
Ordinarie löner och tjänstgöringspenningar	432,100	445,050	12,950	—
Ortstillägg och hyresbidrag.....	23,750	23,750	—	—
Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättningar m. m.	60,000	75,000	15,000	—
<i>II. Distrikts- och lokalförvaltningarna.</i>				
Ordinarie löner och tjänstgöringspenningar.....	9,365,800	9,562,900	197,100	—
Ortstillägg och hyresbidrag.....	930,000	950,000	20,000	—
Avoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m.	975,000	975,000	—	—
<i>III. Övriga anslag.</i>				
Arvoden till poststationer	2,150,000	2,150,000	—	—
» åt frimärksförsäljare	75,000	70,000	—	5,000
Gratifikationer m. m. åt tjänstemän eller andra personer, som äro anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden	20,000	20,000	—	—
Understöd m. m. åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden.....	20,000	20,000	—	—
Summa	14,051,650	14,291,700	245,050	5,000
Ökning	—	—	240,050	—
B. Övergångsstat.				
<i>I. Generalpoststyrelsen.....</i>				
	10,300	9,500	—	800
<i>II. Distrikts- och lokalförvaltningarna.....</i>				
	19,250	15,450	—	3,800
Summa	29,550	24,950	—	4,600
C. Pensioner	433,840	495,100	61,260	—
D. Postbefordran.				
Postbefordran å järnväg	4,400,000	4,400,000	—	—
» » landsväg jämte lokala transporter	2,100,000	2,100,000	—	—
Transport	6,500,000	6,500,000	—	—

	År 1915.	År 1916.	Ökning år 1916 i för- hållande till år 1915.	Minskning år 1916 i förhållande till år 1915.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Transport	6,500,000	6,500,000	—	—
Postbefordran sjöledes:				
emellan Sveriges fastland och Gotthland.....	75,000	75,000	—	—
» övriga inrikes orter.....	140,000	140,000	—	—
» Sverige och Tyskland.....	273,500	273,500	—	—
» » » Danmark.....	15,000	15,000	—	—
» » » Finland.....	25,000	25,000	—	—
» » » samt Storbritannien och Ame- rika.....	14,000	14,000	—	—
Transitersättning åt främmande postverk.....	100,000	100,000	—	—
Summa	7,142,500	7,142,500	—	—
E. Omkostnader.				
Felräkningspenningar.....	75,000	75,000	—	—
Ersättning för tjänsteresor i allmänhet.....	95,000	95,000	—	—
Traktamenten för tjänstgöring i postkupé eller å landsvägspostlinje.....	310,000	310,000	—	—
Överliggningslokaler åt tjänstemän, tjänstgörande i postkupé eller å landsvägspostlinje.....	60,000	65,000	5,000	—
Uniformsbeklädnad.....	360,000	360,000	—	—
Sjukvård m. m.	45,000	55,000	10,000	—
Undervisningskurser.....	33,000	33,000	—	—
Hyrer för postlokaler.....	435,000	435,000	—	—
Postlokalers uppvärmning, belysning och städning	390,000	390,000	—	—
Tillverkning av frankotecken.....	230,000	230,000	—	—
Blankett- och cirkulärtryck, skrivmaterialier m. m.	425,000	425,000	—	—
Förbrukningsartiklar.....	190,000	200,000	10,000	—
Telefonavgifter och telegramporto.....	35,000	35,000	—	—
Diverse utgifter.....	45,000	55,000	10,000	—
Summa	2,728,000	2,763,000	35,000	—
F. Oförutsedda utgifter.....	25,000	25,000	—	—
G. Avkortningar och restitutioner.....	14,460	12,750	—	1,710
H. Avsättning till förnyelsefond.....	265,000	280,000	15,000	—

	År 1915	År 1916	Ökning år 1916 i förhållande till år 1915	Minskning år 1916 i förhållande till år 1915
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Sammandrag.				
A. Avlöningar	14,051,650	14,291,700	240,050	—
B. Övergångsstat	29,550	24,950	—	4,600
C. Pensioner	433,840	495,100	61,260	—
D. Postbefordran	7,142,500	7,142,500	—	—
E. Omkostnader	2,728,000	2,763,000	35,000	—
F. Oförutsedda utgifter	25,000	25,000	—	—
G. Avkortningar och restitutioner	14,460	12,750	—	1,710
H. Avsättning till förnyelsefond	265,000	280,000	15,000	—
Summa	24,690,000	25,035,000	351,310	6,310
Ökning	—	—	345,000	—

På grund av vad jag sålunda anført får jag hemställa, att Kungl. Maj:ttäcktes föreslå riksdagen

dels medgiva,

att maskinisten vid post- och telegrafverkens fastighet i Sundsvall Johan Petter Forsgren må äga att under sin återstående livstid å postverkets pensionsstat uppbära ett årligt understöd av 265 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, då han efter 1916 års ingång erhåller entledigande från sin befattning i post- och telegrafverkens tjänst,

att för detta poststationsföreståndaren i Färjestaden, nuvarande dispositionsbiträdet vid postkontoret därstädes Johan Fredrik Ljungkrantz må äga att under sin återstående livstid å postverkets pensionsstat uppbära ett årligt understöd av 650 kronor, att, efter 1916 års ingång, utgå från och med månaden näst efter den, under vilken han erhåller entledigande från sin befattning i postverkets tjänst, samt

att eldaren vid centralposthuset i Stockholm Gustaf Gerhard Carlssons änka Anna Sofia Carlsson må äga att från och med år 1915 under sin återstående livs-

tid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, uppbära å postverkets pensionsstat ett årligt understöd av 150 kronor;

dels ock godkänna bifogade förslag till postverkets stat för driftkostnader för år 1916 (bilaga 1) samt bestämma postverkets anslag till driftkostnader för år 1916, förslagsvis, till 25,035,000 kronor att utgå direkt av postmedlen.

Vad departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Niklas A. Lindhult.

Bilaga 1.

Postverkets stat för driftkostnader år 1916.

		K r o n o r .			
A. Avlöningar.					
1. Generalpoststyrelsen.					
Generalpostdirektören		13,000	—		
4 byråchefer ... (8,000—9,000 kr.) förslagsvis		35,500	—		
1 kamrerare ... (6,000—7,000 ») »		7,000	—		
5 sekreterare ... (6,000—7,000 ») »		34,500	—		
1 ombudsman... (5,000—6,500 ») »		6,000	—		
3 förste aktua- rier	(5,000—6,500 ») »	19,000	—		
2 intendent... (5,000—6,500 ») »		13,000	—		
1 aktuarie	(4,200—5,500 ») »	5,500	—		
1 förrådsförval- tare	(4,200—5,500 ») »	5,000	—		
7 notarier	(4,200—5,500 ») »	35,700	—		
1 registrator ... (4,200—5,500 ») »		5,000	—		
5 revisorer	(4,200—5,500 ») »	27,500	—		
3 revisorer och bokhållare ... (4,200—5,500 ») »		16,000	—		
18 förste postex- peditörer, man- liga	(3,200—4,200 ») »	64,500	—		
13 postexpeditö- rer, manliga.. (1,800—3,800 ») »		36,600	—		
22 d:o, kvinnliga (1,500—2,100 ») »		41,800	—		
33 biträden, kvinnliga	(1,250—1,650 ») »	51,250	—		
19 vaktmästare.. (1,140—1,650 ») »		28,000	—		
Förste vaktmästaren, arvode		200	—	445,050	
Transport		—	—	445,050	—

		K r o n o r .			
	Transport	—	445,050	—	—
	Ortstillägg och hyresbidrag, förslagsvis	—	23,750	—	—
	Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m., förslagsvis	—	75,000	—	543,800
2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.					
6	postdirektörer... (7,000—8,000 kr.)	} förslagsvis	46,500	—	—
11	postmästare av klass 1 A ..... (5,500—7,000 »)		1) 78,200	—	—
23	postmästare av klass 1 B ..... (5,000—6,500 »)	»	149,000	—	—
6	överkontrollörer (5,000—6,500 »)	»	36,500	—	—
15	postmästare av klass 2 A ..... (4,600—6,000 »)	»	90,000	—	—
7	förste kontrollörer ..... (4,600—6,000 »)	»	42,000	—	—
28	postmästare av klass 2 B ..... (4,200—5,500 »)	»	154,000	—	—
86	postmästare av klass 3 ..... { manlig (3,800—5,000 ») kvinnlig (2,900—3,400 ») }	»	430,000	—	—
53	kontrollörer..... (3,800—5,000 »)	»	264,600	—	—
92	postmästare av klass 4 ..... { manlig (3,500—4,600 ») kvinnlig (2,700—3,100 ») }	»	415,700	—	—
152	förste postexpeditörer, manliga (3,200—4,200 »)	»	614,200	—	—
27	förste postexpeditörer, kvinnliga..... (1,900—2,500 »)	»	67,900	—	—
875	postexpeditörer, manliga ..... (1,800—3,800 »)	»	2,571,000	—	—
270	postexpeditörer, kvinnliga ..... (1,500—2,100 »)	»	519,600	—	—
16	biträden, kvinnliga..... (1,250—1,650 »)	»	25,600	—	—
	Transport	5,504,800	—	—	543,800

1) Häri innefattas även särskilda arvoden till 3 postmästare.

		K r o n o r.			
	Transport	5,504,800	—	543,800	—
665 förste postvaktmästare och förste postiljoner (1,500—1,950 kr.)	} förslagsvis	1,268,700	—	.	—
1,975 postvaktmästare och postiljoner (1,200—1,650 resp. 1.890 »)		2,789,400	—	9,562,900	—
Ortstillägg och hyresbidrag	»	—	—	950,000	—
Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m., förslagsvis		—	—	975,000	—
				11,487,900	—
3. Övriga anslag.					
Arvoden till poststationer, förslagsvis		—	—	2,150,000	—
» åt frimärksförsäljare, »		—	—	70,000	—
Gratifikationer m. m. åt tjänstemän eller andra personer, som äro anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden,		—	—	20,000	—
Understöd m. m. åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden,		—	—	20,000	—
				2,260,000	—
				14,291,700	—
B. Övergångsstat.					
1. Generalpoststyrelsen.					
Personligt avlöningstillägg åt byråchefen C. A Hasselrot, förslagsvis				4,000	—
8 tjänstemän i 1:a graden, förslagsvis				30,500	—
Personlig verkmästarbefattning för E. V. Nyberg, förslagsvis				4,200	—
Arvoden åt extra tjänstemän, förslagsvis				6,000	—
				44,700	—
Avgå under A. upptagna avlöningar				36,800	—
	Återstod			7,900	—
1 kammarskrivare				1,600	—
				9,500	—
	Transport	—	—	9,500	—
				14,291,700	—

		K r o n o r.	
	Transport	—	14,291,700
		9,500	
2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.			
1 postdirektör i Malmö (enligt 1902 års stat)		4,000	
1 postmästare av klass 2 A (» 1914 » »)		6,000	
2 » » » 2 B (» » » »)		11,000	
1 » » » 3 (» » » »)		5,000	
1 » » » 4 (» 1909 » »)		3,400	
1 postexpeditör med avlöning som postmästare av klass 3, manlig (enligt 1914 års stat)		5,000	
1 postexpeditör med avlöning som förste postexpeditör, manlig (enligt 1914 års stat)		4,200	
10 postexpeditörer i 2:a lönegraden (enligt 1909 års stat) ..		28,000	
Personliga avlöningstillägg, förslagsvis		950	
	=	67,550	
Avgå följande under A. upptagna avlöningar:			
till postmästaren vid postkontoret Malmö 1 kr. 7,300: —			
» 1 postmästare av klass 2 B	»	5,500: —	
» 2 manliga postmästare av klass 3	»	10,000: —	
» 1 manlig » » » 4	»	4,600: —	
» 1 kvinnlig » » » 4	»	3,100: —	
» 2 postexpeditörer, manliga	»	7,600: —	
» 10 » kvinnliga	»	21,000: —	
		59,100	
	Återstod	8,450	
Uppbörds- och frimärksprovision, förslagsvis		7,000	24,950
		15,450	
C. Pensioner.			
(Förslagsanslag.)			
Tjänstemän, som erhållit avsked, ...		482,220	
Tjänstemän med flera, som i följd av skada under tjänstut- övning eller av annan orsak tillerkänts årligt understöd.		10,430	
Avlidna tjänstemäns med fleras änkor och barn		2,450	495,100
	Transport	—	14,811,750

		K r o n o r.			
	Transport	—	—	—	14,811,750
D. Postbefordran.					
(Förslagsanslag.)					
Postbefordran å järnväg		—	4,400,000	—	—
» å landsväg jämte lokala transporter		—	2,100,000	—	—
» sjöledes:					
emellan Sveriges fastland och Gottland		75,000	—	—	—
» övriga inrikes orter		140,000	—	—	—
» Sverige och Tyskland		273,500	—	—	—
» » » Danmark		15,000	—	—	—
» » » Finland		25,000	—	—	—
» » » Storbritannien och Amerika		14,000	—	—	—
			542,500	—	—
Transitersättning åt främmande postverk		—	100,000	—	7,142,500
E. Omkostnader.					
(Förslagsanslag.)					
Felräkningspenningar		—	75,000	—	—
Ersättning för tjänsteresor i allmänhet		—	95,000	—	—
Traktamenten för tjänstgöring i postkupé eller å landsvägs- postlinje		—	310,000	—	—
Överliggningslokaler åt tjänstemän, tjänstgörande i post- kupé eller å landsvägspostlinje,		—	65,000	—	—
Uniformsbeklädnad		—	360,000	—	—
Sjukvård m. m.		—	55,000	—	—
Undervisningskurser		—	33,000	—	—
Hyrer för postlokaler		—	435,000	—	—
Postlokalers uppvärmning, belysning och städning		—	390,000	—	—
Tillverkning av frankotecken		—	230,000	—	—
Blankett- och cirkulärtryck, skrivmaterialier m. m.		—	425,000	—	—
Förbrukningsartiklar		—	200,000	—	—
Telefonavgifter och telegramporto		—	35,000	—	—
Diverse utgifter		—	55,000	—	2,763,000
F. Oförutsedda utgifter		—	—	—	25,000
G. Avkortningar och restitutioner, förslagsvis		—	—	—	12,750
H. Avsättning till förnyelsefond		—	—	—	280,000
Summa kronor		—	—	—	25,035,000